Samaj Weekly
ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
Punjabi, Hindi & English Newspaper - UK & EU Edition
Vol : 4 : # ਅੰਕ 149 | 22/10/2025 | www.samajweekly.com | samajweekly | @samajweekly | samajweekly

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ!

ਤਰਨਤਾਰਨ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਮਲੇ ਆਏ ਸਾਹਮਣੇ; 10 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ (PPCB) ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ ਤੱਕ 353 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਰਨਤਾਰਨ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਪੀਪੀਸੀਬੀ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 10 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। 11 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ, ਅਜਿਹੇ 116 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਨ। ਤਰਨ-ਤਾਰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 125 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ 112 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ

ਫਾਈਲ ਫੋਟੋ।

ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਸਾੜਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 15 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ 20 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀਆਂ 353 ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿੱਚ 27, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ 23 ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਦਿੱਲੀ-ਐਨਸੀਆਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਤੂਬਰ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਵਾਢੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾੜੀ ਦੀ ਫਸਲ, ਕਣਕ, ਲਈ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨ ਅਗਲੀ ਫਸਲ ਬੀਜਣ ਲਈ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਰਜੇਡੀ ਵੱਲੋਂ ਬਿਹਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ 143 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਪਟਨਾ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਆਰਜੇਡੀ) ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਹਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ 143 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 24 ਮਹਿਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਰਜੇਡੀ ਦੇ ਅੱਜ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਹੀ ਮਹਾਗਠਬੰਧਨ ਦਾ ਗਠਜੋੜ ਦਾ ਰੂਪ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਜੇਡੀ 143, ਕਾਂਗਰਸ 61, ਸੀਪੀਆਈ ਐਮਐਲ 20 ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਮੁਕੇਸ਼ ਸਾਹਨੀ ਦੇ ਵੀਆਈਪੀ ਦੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾ ਤੇਜੱਸਵੀ ਯਾਦਵ ਰਾਘੋਪੁਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ, ਲਲਿਤ ਯਾਦਵ ਦਰਭੰਗਾ ਦਿਹਾਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰੌਲੀ ਤੋਂ, ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਪੀਰਪੇਂਟੀ (ਸ਼ਛ) ਤੋਂ ਅਤੇ ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ ਚਕਈ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨਗੇ। ਬਾਕੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਾਰੀਗੰਜ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਰੇਣੂ ਕੁਸ਼ਵਾਹਾ, ਵਾਰਸਾਲੀਗੰਜ ਵਿੱਚ ਅਨੀਤਾ ਦੇਵੀ ਮਹਤੋ, ਹਸਨਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮਾਲਾ ਪੁਸ਼ਪਮ, ਮਧੂਬਨ ਵਿੱਚ ਸੰਧਿਆ ਰਾਣੀ ਕੁਸ਼ਵਾਹਾ, ਇਮਾਮਗੰਜ (ਐਸਸੀ) ਵਿੱਚ ਰਿਤੂ ਪ੍ਰਿਆ ਚੌਧਰੀ, ਬਾਰਾਚੱਟੀ (ਐਸਸੀ) ਵਿੱਚ ਤਨੁਸ਼੍ਰੀ ਮਾਂਝੀ, ਬਨੀਆਪੁਰ (ਐਸਸੀ) ਵਿੱਚ ਚਾਂਦਨੀ ਦੇਵੀ ਸਿੰਘ, ਸਰਵਿਨਪੁਰ ਸਾਰਾਧਨੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਚਾਂਦਨੀ ਦੇਵੀ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 17 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ 48 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਿਹਾਰ ਚੋਣਾਂ 2025 ਲਈ ਵੋਟਾਂ 6 ਅਤੇ 11 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਪੈਣਗੀਆਂ ਤੇ ਨਤੀਜੇ 14 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣਗੇ।

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਕੱਢੇ ਜਾਣਗੇ ਭਾਰਤੀ

ਔਟਵਾ। ਬੀਤੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਜਿੱਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵੀ ਵਿਚ ਇਸ ਸਾਲ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2024 ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬਾਰਡਰ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 28 ਜੁਲਾਈ, 2025 ਤਕ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲੇ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 1,891 ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੋਰ ਵਧਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ’ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੈਕਸੀਕਨ (2,678) ਹੀ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 2024 ਵਿਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ 1,997 ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2024 ਵਿਚ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਕਸੀਕਨਾਂ (3,683) ਨੂੰ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ’ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ (981) ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ’ਤੇ ਸਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾ-ਲੇ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ 2019 ਵਿਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਸਿਰਫ਼ 625 ਸੀ, ਜੋ 2024 ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫ਼ਾ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ

ਪੰਚਕੂਲਾ । ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਚਕੂਲਾ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਖਿਲਾਫ ਬੇਟੇ ਅਕੀਲ ਅਖਤਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਬੇਟੀ ਅਤੇ ਨੂੰਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਵੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਦੇ ਬੇਟੇ ਅਕੀਲ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਗੁਆਂਢੀ ਸ਼ਮਸੁਦੀਨ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਆਰੋਪ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕੀਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦਰਮਿਆਨ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਸਨ, ਜਿਸ 'ਚ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸ਼ਮਸੂਦੀਨ ਨੇ ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੇ

ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੌਂਪੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਪੰਚਕੂਲਾ ਐਮ.ਡੀ.ਸੀ. ਥਾਣਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫ਼ਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨਾ, ਨੂੰਹ ਅਤੇ ਬੇਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਧਾਰਾ 103 (1), 61 ਬੀਐਨਐਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਕੀਲ ਦੀ 16 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਦੇਰ ਰਾਤ ਪੰਚਕੂਲਾ 'ਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕੀਲ ਦਾ 27 ਅਗਸਤ ਦਾ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਜਿਸ 'ਚ ਉਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਰਚ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਾਈ ਦੂਜ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਜਾਮ ਕਰਨਗੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਭਾਈ ਦੂਜ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪੀਏਪੀ ਚੌਕ 'ਤੇ ਬੈਠਣਗੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਜਾਮ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਵਿਰੋਧ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸਕੀਮ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਹੋਵ-ਗਾ। ਜਲੰਧਰ ਡਿਪੂ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕਈ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਕੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ 23 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਭਾਈ ਦੂਜ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪੀਏਪੀ ਚੌਕ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਜਾਮ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਡਿਪੂਆਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਸ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ।

ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਬੱਚੀ ਸਮੇਤ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੜੇ ਚਾਰ ਲੋਕ

ਮੁੰਬਈ। ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਨਵੀਂ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਵਾਸ਼ੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬੀਤੀ ਦੇਰ ਰਾਤ ਇੱਕ ਉੱਚੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਬੱਚੀ ਸਮੇਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਜਦਕਿ 11 ਲੋਕ ਝੁਲਸ ਗਏ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ 6 ਸਾਲਾ ਵੇਦਿਕਾ ਸੁੰਦਰ ਬਾਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਕਮਲਾ ਹੀਰਲ ਜੈਨ (84), ਸੁੰਦਰ ਬਾਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ (44) ਅਤੇ ਪੂਜਾ ਰਾਜਨ (39) ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਸ਼ੀ ਸੈਕਟਰ-14 ਸਥਿਤ ਰਹੇਜਾ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿਚ ਰਾਤ 1 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਾਪਰਿਆ, ਜਦੋਂ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੌਂ ਰਹੇ ਸਨ। ਅੱਗ ਦਸਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ 11ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੱਕ ਫੈਲ ਗਈ। ਧੂੰਏਂ ਅਤੇ ਅੱਗ ਨੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪੂਰੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ।

ਅੱਗ ਬੁਝਾਊ ਦਸਤੇ ਦੀਆਂ 10 ਗੱਡੀਆਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਅਤੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੂੰਏਂ ਕਾਰਨ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੇੜਲੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਮਚ ਗਈ, ਕਈ ਲੋਕ ਬਾਲਕੋਨੀ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਫਾਇਰਮੈਨਾਂ ਨੇ ਪੌੜੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਈਡ੍ਰੌਲਿਕ ਲਿਫਟ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਉਤਾਰਿਆ। ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਰਟ ਸਰਕਟ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਫ਼ਾਇਰ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਫ਼ਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ।

Samaj Weekly
ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ

Editor-in-chief
Devinder Chander
+44 7878 456 484

Editorial Office
Samaj Weekly
Samaj Media Enterprise Ltd
46 Summer Road
Erdington,Birmingham UK
B23 6UR
+44 7878 456 484
+44 121 565 4810
info@samajweekly.com
samajweekly@gmail.com

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਮੋਹਾਲੀ 'ਚ ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ 'ਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ, ਲੱਖਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ

ਮੋਹਾਲੀ। ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਫੇਜ਼ 11 ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਬਰਤਨਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਚ ਅਚਾਨਕ 2 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ। ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਦੁਕਾਨ ਹੀ ਸੜ ਕੇ ਰਾਖ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਤਕਰੀਬਨ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। ਦੂਜੀ ਘਟਨਾ ਫੇਜ਼ 11 ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਖੜੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ। ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਜੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੱਗ ਕਿਸੇ ਪਟਾਕੇ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰ ਵੱਲੋਂ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਰ ਕਾਰਨ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗੱਡੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਗਈ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਰ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ C.V. email: samajweekly@gmail.com ਉੱਤੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ।

Editor-in-chief : **Devinder Chander**

Mob: 07878 456 484

ਨੋਟ : ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਤਜੁਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ 8.82 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣਾ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ : ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਚ 8.82 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਨਿਪਟਾਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਇਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਧਾਰਕ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹਨ ਜੋ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਬੀ. ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਪੰਕਜ ਮਿੱਥਲ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਟਿਪਣੀਆਂ 6 ਮਾਰਚ ਦੇ ਅਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਅਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫਾਂਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਉਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੇਣ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਅੰਕੜੇ ਮਿਲੇ ਹਨ ਉਹ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਫਾਂਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਕ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ 8,82,578 ਫਾਂਸੀ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ।'' ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਆਪੋ-ਅਪਣੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ। ਅਗਲੇ ਸਾਲ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਰੀਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਕੜੇ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 6 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਚ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। ਜਸਟਿਸ ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ ਨੇ 6 ਮਾਰਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਿਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ, ''ਜੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।'' ਇਹ ਫੈਸਲਾ 1980 ਵਿਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ।

ਬਿਹਾਰ ਚੋਣਾਂ: ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ 3 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਵਾਪਸ ਲਈ: ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕਿਸ਼ੋਰ

ਪਟਨਾ। ਚੋਣ ਰਣਨੀਤੀਕਾਰ ਤੋਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਬਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਨ ਸੁਰਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਆਪਣੀਆਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਐੱਨਡੀਏ ਚੋਣਾਂ ਹਾਰਨ ਤੋਂ ਇੰਨੀ ਡਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਰੋਧੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੌੜ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਣ ਲਈ ਧਮਕਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ, "ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ" ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟ ਗਏ ਹਨ ਉਹ ਦਾਨ-ਪੁਰ, ਬ੍ਰਹਮਪੁਰ ਅਤੇ ਗੋਪਾਲਗੰਜ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, "ਭਾਜਪਾ ਸੂਰਤ ਮਾਡਲ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ 240 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਸਕੇ ਸਨ।" ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ 243 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦੌੜ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਣ ਨਾਲ, ਇਹ ਹੁਣ 240 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣ ਲੜੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

SHAM LAL CHANDER ID no. 921760

BUILDING MAINTENANCE HANDYMAN (CHECKATRADE)

Sham Lal Chander building maintenance handyman Under checkatrade platform is now available on your local London Area. They have fully trained and experienced tradesmen and do genuinely fast responses to all online enquiries. Their team are knowledgeable and providing on-time service. They have been providing remodelling, repairing and maintaining for over five years.

SPECIALITY:

PLUMBING : - Repairs/Replacement of Bathrooms accessories (sink, taps, tubs, showers, Toilets etc.

ELECTRICIAN :- Repairs/Replacement of all types of Sockets, Switches, Lamps, Fans, Cameras, Washing machines, Cookers, Alarms, Mount TV on walls, etc.

MASONRY WORK: - Plastering, skimming, Brick Work, Slabs Lying, Drive Ways, Roof maintenance etc.

CARPENTRY: - Laminate Flooring, Fencing, Flat Packs Assembling, Doors repairing/ replacing, Skirting, Decking, Selves making etc.

For more information please contact at www.checkatrade.com

Chander Consultants Limited, London, UK 07488841161

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਜ਼

ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਖੇਡ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 29 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ

ਕਪੂਰਥਲਾ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ)– ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿਲ੍ਹਾਂ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਖੇਡ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 29 ਤੋਂ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਪਿੰਡ ਸੈਫਲਾਬਾਦ ਦੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੀਆਂ । ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਲਾਕਾਂ ਤੋਂ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਇਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਐਲੀ) ਕਪੂਰਥਲਾ ਮੈਡਮ ਮਮਤਾ ਬਜਾਜ, ਡਾ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਟੂ ਉਪ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕਪੂਰਥਲਾ ਅਤੇ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਹਾਂਡਾ ਬੀ. ਪੀ. ਈ. ਓ ਕਪੂਰਥਲਾ-2 ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅੱਜ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦਫ਼ਤਰ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿਖੇ ਇਕ ਅਹਿਮ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਮੈਡਮ ਮਮਤਾ ਬਜਾਜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਟੇਟ ਖੇਡਾਂ 10 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ਇਸ ਲਈ 11 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਗੁੱਟ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ

ਜਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਲਾਕਾਂ ਤੋਂ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਅਹਿਮ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ 29 ਤੋਂ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ । ਉਪ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਟੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ 9 ਬਲਾਕਾਂ ਤੋ ਲਗਭਗ 600 ਦੇ ਕਰੀਬ ਬੱਚੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ । ਇਹਨਾਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸਟੇਟ ਟੀਮਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਓਹਨਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਬਲਾਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਜਲਦ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਰੱਖਦੇ ਲੜਕੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜਰੂਰ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਵਾਉਣ । ਉਕਤ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡ ਕਮੇਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾਂ , ਸੈਂਟਰ ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ, ਸੈਂਟਰ ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰ, ਸੈਂਟਰ ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਸੈਂਟਰ ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਹਮੀਰਾ, ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੋਨਾ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬੀ.ਐਸ.ਓ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ, ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਚੌਧਰੀਆਂ, ਸਰਤਾਜ ਸਿੰਘ , ਉਂਕਾਰ ਸਿੰਘ , ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ , ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ।

ਅਣੂ (ਮਿੰਨੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ) ਦਾ ‘ਪਰਵਾਸ’ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਅਣੂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਦੇ 54ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦਾ ‘ਪਰਵਾਸ’ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਅੰਕ ਦਸੰਬਰ 2025 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ (ਵੋਮਿਨ) ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਰਸਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨੀਤਾ ਕਾਹਲੋਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ: ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਅਣੂ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਮਾਣ ਬਖ਼ਸ਼ਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸੰਪਾਦਕ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਅਣੂ ਦਾ ਹਰ ਅੰਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ

ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨੀਤਾ ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਕਹੇ। ਡਾ: ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਣੂ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਸਮਕਾਲ ਦਾ ਉੱਭਰਵਾਂ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਤਾਂ ਹਨ।ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਜੋ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉਹ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਮੰਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਚੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਰਾਹੀਂ ਵਧੀਆ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਮਿਲੇ।

ਦਾਸ ਰਾਮ ਖਟਕੜ ਨਮਿੱਤ ਸਤਿਕਾਰ ਸਮਾਗਮ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ

ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲ੍ਹਾਂ)– ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਬੰਗਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਬੰਦਕ ਮੁਖੀ ਰਿਟਾ. ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਖਟਕੜ ਅਤੇ ਸੁੱਚਾ ਰਾਮ ਦੇ ਪਿਤ , ਲੈਕ. ਸੰਤੋਸ਼ ਖਟਕੜ ਅਤੇ ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੇ ਸਹੁਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾਸ ਰਾਮ ਖਟਕੜ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸਾਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਸਤਿਕਾਰ ਸਮਾਗਮ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਿੰਡ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਜੋਨ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਜਥੇਬੰਦਕ ਮੁਖੀ ਮਾ. ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏਪੁਰ ਡੱਬਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਰਸਮਾਂ ਰਿਵਾਜਾਂ ਤੋਂ ਵਗੈਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਗਮ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਗੂ ਸੱਤਪਾਲ ਸਲੋਹ, ਲੋਕ ਮੋਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਗੂ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਡੀ.ਟੀ.ਐਫ ਆਗੂ ਜਸਵਿੰਦਰ ਔਜਲਾ ਅਤੇ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੌਤਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਿਸਟਮ , ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ , ਖ਼ਾਦ ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟਖੋਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਵਾਤਾਵਰਨ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਡਾਇਟੀਸ਼ੀਅਨ ਮੈਡਮ ਪ੍ਰਵੀਨ ਵਰਮਾਨੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਮਿੱਤਰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਬੁਖਾਰ, ਲੂਸ ਮੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੇਸ਼ਾ ਜ਼ੁਕਾਮ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਮਾ. ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏਪੁਰ ਡੱਬਾ।ਜਥੇਬੰਦਕ ਮੁਖੀ ਜੋਨ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ।

ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੈਰ, ਕਸਰਤ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਖੁਰਾਕ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਜੋਨ ਆਗੂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਲੋਹ, ਸੁਖਦੇਵ ਫਗਵਾੜਾ, ਸੂਬਾਈ ਆਗੂ ਜਸਵਿੰਦਰ ਫਗਵਾੜਾ ਅਤੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੁੱਲੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਗਮੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਵੇਲਾ ਬਿਹਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਘਸੀਆਂ ਪਿੱਟੀਆਂ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਰਸਮਾਂ ਨੂੰ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇ ਕੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਅਜਮੇਰ ਸਿੱਧੂ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਜਿਊਣਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਰਮਿੰਦਰ ਮਸਾਣੀ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਲਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਲੰਗੇਰੀ ਵਲੋਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸਟਾਲ ਅਤੇ ਨਿੰਦਰ ਮਾਈਦਿੱਤਾ ਵਲੋਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਫ਼ਲ, ਫੁੱਲ ਅਤੇ ਛਾਂਦਾਰ ਪੌਦੇ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵੀ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਿੰਦਰ ਮਾਈਦਿੱਤਾ, ਮੋਹਣ ਬੀਕਾ,ਮਾ. ਨਰੇਸ਼ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ, ਬਲਜੀਤ ਖਟਕੜ, ਮਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਖਮਾਣੋਂ , ਬਲਜਿੰਦਰ ਸ਼ਹਿਬਾਜ਼ ਪੁਰ, ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਕੁੱਲੇਵਾਲ, ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਖਟਕੜ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਰਾਣੀ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਲੰਗੇਰੀ, ਕਰਨਦੀਪ,ਨੀਲਮ ,ਬਚਨ ਕੌਰ,ਸਾਰਾ ਸਿੱਧੂ , ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ, ਗੁਰਪਾਲ ਕੌਰ,ਜਗਤਾਰ ਗਰਚਾ, ਸ਼ਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਬੂਟਾ ਰਾਮ, ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਗਰਚਾ, ਤੀਰਥ ਰਸੂਲਪੁਰ, ਹਰੀ ਰਾਮ ਰਸੂਲਪੁਰ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੰਗੂਵਾਲ,ਸਰਬਜੀਤ ਡੀ ਪੀ, ਖੁਸ਼ੀ ਰਾਮ, ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ, ਰੂਪ ਚੰਦ, ਤੀਰਥ ਖਮਾਣੋਂ, ਸੁਭਾਸ਼ ਸੱਲ੍ਹਾਂ, ਜਗਨਨਾਥ, ਮੋਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰ ਦੋਸਤ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨਾ ਮਾ ਜਗਦੀਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੁੱਚਾ ਰਾਮ ਪੀ ਟੀ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

The Samaj Weekly and people associated with it are not responsible for any claims made by the advisers and don’t endorse any product or service advertising Samaj Weekly. Please consult your lawyer before buying hiring/contracting through the ads published in the newspaper. The Samaj Weekly is business of selling space and claims made by the advertisers are not tested/confirmed by any source.

ਬਹੁਜਨ ਨਾਇਕ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਕਾਂਸੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦਾ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ

ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲ੍ਹਾਂ) 9 ਅਕਤੂਬਰ 2006 ਸਵੇਰੇ, ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸਿਹ ਸਦਮਾ ਬਣ ਕੇ ਆਈ। ਹਜਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ, ਮਾਇਆਵਤੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਪੁੱਜਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਆਏ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਂਤਾ ਲੱਗਾ ਰਿਹਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਇਆਵਤੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਅਸਥਾਨ ਪੁੱਜ ਕੇ ਪੁਸ਼ਪਾਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ।ਅੰਤਿਮ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਮਿਰਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਝੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਸਜੀ ਹੋਈ ਟਾਟਾ 407 ਵਿੱਚ ਬਸਪਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਦਫਤਰ 12, ਰਕਾਬਗੰਜ ਰੋਡ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ।

ਕਾਂਸੀ ਰਾਮ ਅਮਰ ਰਹੇ, ਅਮਰ ਰਹੇ।
ਬੱਚਾ ਬੱਚਾ ਭੀਮ ਕਾ, ਕਾਂਸੀ ਰਾਮ ਕੀ ਟੀਮ ਕਾ।
ਜਬ ਤੱਕ ਸੂਰਜ ਚਾਂਦ ਰਹੇਗਾ, ਕਾਂਸੀ ਰਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਰਹੇਗਾ।

ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਇਹ ਨਾਅਰੇ ਅੰਬਰ ਨੂੰ ਚੀਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਾਅਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤੱਕ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਬੋਧ ਘਾਟ ਤੱਕ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਡੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਸਫੈਦ ਅੰਬੇਸੇਡਰ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਕਾਫਲਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਅੰਤਿਮ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕ ਜਿਹਨਾਂ ਕਰਕੇ ਤਾਲਕਟੋਰਾ ਰੋਡ, ਪੰਡਿਤ ਪੰਤ ਮਾਰਗ, ਰਾਮਲੀਲਾ ਮੈਦਾਨ, ਰਿੰਗ ਰੋਡ, ਰਾਜਘਾਟ ਅਤੇ ਆਈ. ਟੀ. ਓ.

ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਮ ਰਿਹਾ। ਬਸਪਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਤੋਂ 2 ਵਜੇ ਸੁਰੂ ਹੋਈ ਸ਼ਵਯਾਤਰਾ 4 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ ਨਿਗਮ ਬੋਧ ਘਾਟ ਪੁੱਜੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਵ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਅਗਰ ਉਹ ਸਹੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜੀਅ ਜਾਨ ਨਾਲ ਜੁੱਟ ਜਾਣ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸਸਕਾਰ ਸੂਰਜ ਛਿੱਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਨਿਗਮ ਬੋਧ ਘਾਟ ਪਹੁੰਚੋ। ਕਾਂਸੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ ਕਿਸੇ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਬਲਕਿ ਨਖਲਊ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਕਰੀਬ ਪੌਣੇ 2 ਵਜੇ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਵ ਯਾਤਰਾ ਪਾਰਟੀ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋਈ ਅਤੇ ਸਾਮ ਨੂੰ 5 ਵਜੇ ਨਿਗਮ ਬੋਧ ਘਾਟ ਵਿਖੇ ਬੋਧੀ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਰਸਮਾਂ ਬੋਧੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਪੂਜਯ ਭੰਤੇ ਧੰਮਾ ਵੀਰੀਓ ਨੇ ਇਹ ਰਸਮ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਭਾਵਕ ਮੌਕੇ ਤੇ ਭੰਤੇ ਜੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅੱਥਰੂ ਸਨ। ਪੂਜਨੀਕ ਭਿੱਖੂ ਸੰਘ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਸਭ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਸਨ। ਇਸ ਭਾਵੁਕ ਮੌਕੇ ਹਜੂਮ ਏਨਾ ਸੀ ਕਿ ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਚਿਤਾ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਦਿਖਾਈ ਜੋ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਿਰਤ ਸੀ, ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਰਸਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਬਗਾਵਤ ਸੀ।

22 ਨਵੰਬਰ 2006 ਦਿਨ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਸਮਾਗਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਭ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਾਵੁਕ ਸਬਦਾਂ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਫ਼ਸੋਸ ਵਜੋਂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਯਾਦ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦੋਨੋ ਸਦਨ ਦਿਨ ਭਰ ਲਈ ਉਠਾ
ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸੋਚ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿਆਂਗੇ ਠੋਕ ਕੇ
ਲੇਖਕ ਸੋਹਣ ਸਹਿਜਲ ਜੀ
ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਏਕਮ ਸਿੰਘ ਛੀਨੀਵਾਲ ਕਲਾਂ ਮੋ: ਨੰ: 89686-34907 ਚਲਦਾ

ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ

●ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ : ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ●ਕਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾਸਰੋਤ ●ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ., ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਜੱਜ ਸਮੇਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ●ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸੁਣੇ ਮਸਲੇ, ਢੁੱਕਵੇਂ ਹੱਲ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਭਰੋਸਾ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਅੱਜ ਸਥਾਨਕ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ ਗਰਾਉਂਡ ਵਿਖੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਰੇਂਜ ਦੇ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਫੋਰਸਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕੀਤੇ ਗਏ । ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡਮੁੱਲੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅੱਖੋਂ-ਪਰੋਖੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ-ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ । ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਤੱਕ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜੋ ਪੂਰੀ ਫੋਰਸ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾਸਰੋਤ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਚਲਾਈ ਮਸ਼ਾਲ ਨੂੰ ਹਮੇਸਾ ਚਲਾਈ ਰੱਖਣਗੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਿਹਾਜ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ 21 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਜ਼ਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ 1959 ਵਿੱਚ ਲੱਦਾਖ ਦੇ ਹਾਟ ਸਪਰਿੰਗ ਨਾਮ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ’ਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਟੁਕੜੀ ’ਤੇ ਚੀਨੀ ਫੌਜਿਆਂ ਨੇ ਘਾਤ ਲਾ ਕੇ 10 ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਨ,ਬਾਨ, ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਹਮੇਸਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਦਲੇਰ ਫੋਰਸ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਹੌਸਲਾ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਅੱਤਵਾਦ ਵਰਗੇ ਖਤਰਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋਖਮ ਭਰੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹਰ ਮਿਸ਼ਨ ’ਤੇ ਫਤਿਹ ਪਾਈ । ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਡਾ. ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕੀਤੇ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਮਸਲੇ ਸੁਣੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਲਦ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ’ਤੇ ਗਹੁ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੱਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਗ ਪਰੇਡ ਵੱਲੋਂ ਸੋਗ ਸਲਾਮੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੋਰਸਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੰਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਮੇਜ ਕੌਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਮੇਜ ਕੌਰ, ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ, ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ ਦੇਵੀ, ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ, ਮੋਨਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਧਰਮਪਾਲ ਬੈਂਸ, ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਮਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ, ਅਜੇ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਸ.ਪੀ. ਹੈਡਕੁਆਰਟਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਪੀ.(ਇੰਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ) ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਹੀਆ, ਐਸ.ਪੀ. (ਪੀ.ਬੀ.ਆਈ) ਜਸ਼ਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਪਰੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ।

ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ. ਗਰਾਉਂਡ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਡਾ. ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ।ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ. ਗਰਾਉਂਡ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਡਾ. ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ । ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ. ਗਰਾਉਂਡ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ। ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ. ਗਰਾਉਂਡ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਡਾ. ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਸੁਣਦੇ ਹੋਏ ।

ਮਿਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਤੇ ਆ ਰਹੀ ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਆਪਕ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਆਯੋਜਿਤ

ਮਿਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇ ਵਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇ ਵਿਭਾਗ -ਮੱਲ੍ਹੀ, ਕੋਹਲੀ, ਸ਼ਰਮਾ

ਕਪੂਰਥਲਾ, (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ)- ਗੌਰਮਿੰਟ ਟੀਚਰ ਯੂਨੀਅਨ ਮਾਸਟਰ ਕੇਡਰ ਯੂਨੀਅਨ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਟੀਚਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ (ਜੀ ਟੀ ਯੂ ਆਗੂ),ਨਰੇਸ਼ ਕੋਹਲੀ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਸਟਰ ਕੇਡਰ ਯੂਨੀਅਨ),ਰੋਹਿਤ ਸ਼ਰਮਾ (ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡੀ ਟੀ ਐੱਫ), ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਕਤ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਘਾਟ

ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ ਵਾਰ ਤੇ ਜਮਾਤਵਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰੇ। ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੀਆਂ ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਜਮਾਤਾਂ ਤੇ ਹਰੇਕ ਜਮਾਤ ਦੇ ਛੇ ਛੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ । ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਹੈਡ ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਪੱਕੀ ਪੋਸਟ ਇਹ ਦਿਨ ਲਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਜੇ ਤਲਵੰਡੀ ਮਹਿਮਾ, ਸੰਦੀਪ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੈਜ਼ਾਲਾਬਾਦ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਅਧਿਆਪਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਐਕਿਊਪੰਕਚਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲੋਂ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਭੋਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਨਾਨਕਸਰ ਕਲੇਰਾਂ ਵਿਖੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਅੱਜ ਡਾ: ਕੋਟਨਿਸ ਐਕਿਊਪੰਕਚਰ ਹਸਪਤਾਲ ਸਲੇਮ ਟਾਬਰੀ ਵੱਲੋਂ ਚੀਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਮਿਸ਼ਨ (1938-1942) ਦੀ 87ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਐਕਿਊਪੰਕਚਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਠਾਠ, ਬੇਗਮ-ਪੁਰਾ ਭੋਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਨਾਨਕਸਰ ਕਲੇਰਾਂ ਵਿਖੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੈਂਪ ਦੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਤਖ਼ਤ ਸ਼੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੂਰਵ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਸਕੀਨ ਜੀ ਮੁੱਖ ਅਤਿਥੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾ: ਕੋਟਨਿਸ ਐਕਿਊਪੰਕਚਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਿਊਪੰਕਚਰ ਇਲਾਜ ਪੱਧਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਰਦਾਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰਿਵਾਇਤੀ ਇਲਾਜ ਪੱਧਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੈਂਪ ਬਾਬਾ ਆਨੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪਰਮ ਸੇਵਕ ਬਾਬਾ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਬਰਸੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਂਪ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਬਾਬਾ ਜੀਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਡਾ: ਕੋਟਨਿਸ ਐਕਿਊਪੰਕਚਰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ: ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰ: ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ.), ਸ੍ਰ: ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਛਾਪਾ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ) ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਓ.ਪੀ. ਵਰਮਾ (ਰਿਟਾਇਰਡ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ.) ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਡਾ: ਰਘੁਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ: ਬਲਜਿੰਦਰ ਢਿੱਲੋਂ, ਡਾ: ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਫ਼ਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਾ: ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਿਊਪੰਕਚਰ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਿਨਾਂ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਰ ਇਲਾਜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਖਰਚ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸੰਸਥਾ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੈਂਪ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੈਨਾਨੀ ਡਾ: ਦੁਆਰਕਾਨਾਥ ਕੋਟਨਿਸ ਅਤੇ ਡਾ: ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਬਾਸੂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1938 ਤੋਂ 1942 ਤੱਕ ਚੀਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹਿੰਦ-ਚੀਨ ਦੋਸਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਡਾ: ਕੋਟਨਿਸ ਐਕਿਊਪੰਕਚਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਫ਼ਤ ਐਕਿਊਪੰਕਚਰ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਕਮਰ ਦਰਦ, ਰੀੜ੍ਹ ਦਾ ਦਰਦ, ਸਰਵਾਈਕਲ, ਸਪਾਂਡਿਲਾਈਟਿਸ, ਜੋੜਾਂ ਦਾ ਦਰਦ, ਸਾਹ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼, ਦਮਾ ਆਦਿ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਐਕਿਊਪੰਕਚਰ ਪੱਧਤੀ ਰਾਹੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 258 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਮੁਫ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਨੱਤ, ਪਾਮੋਇਸਟ ਮੋਨ ਸੇਨ, ਮਕਰੰਦ ਸਿੰਘ, ਸਾਰੰਗ ਸਿੰਘ, ਗਗਨ ਭਾਟੀਆ, ਮਨੀਸ਼ਾ, ਅਮਨ, ਮੀਨੂ ਆਦਿ ਨੇ ਖ਼ਾਸ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ।

ਐਸਾ ਚਾਹੂੰ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਮਿਲੇ ਸਭਨ ਕੋ ਅੰਨ।ਊਚ ਨੀਚ ਸੱਭ ਸੱਮ ਬਸੇ ਰਵਿਦਾਸ ਰਹੇ ਪ੍ਰਸੰਨ॥

ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਲੋਕ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਮਝ ਬੈਠੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਕਹੇ ਹੋਏ ਵਚਨ ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਤਾਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੋ ਰੁਪਏ ਕਿਲੋ ਕਣਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਓਏ ਮੂਰਖੋ ਅਜੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਕਿੱਥੇ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ 2000 ਤੋਂ ਲੈਕੇ 4000 ਹਜ਼ਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ ਤੱਕ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਪੀਂਦੇ

ਹਨ। ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਦੋ ਰੁਪਏ ਕਿੱਲੋ ਕਣਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਹੀ ਖਰੀਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦ ਦੋ ਰੁਪਏ ਕਿੱਲੋ ਕਣਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਦੀ, ਓਦੋਂ ਕਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਭੁੱਖੇ ਮਰਦੇ ਸੀ। ਰੋਟੀ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਖਾਂਦੇ ਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹੱਥ ਅੱਡਣ ਵਾਲੇ ਨਾ ਬਣੋ ਬਲਕਿ ਅੱਡੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਣੋ।

Hairsh kumar
9465023000

ਬੀਕੇਯੂ ਦੁਆਬਾ ਹਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਡੱਟ ਕੇ ਖੜੀ - ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ

ਮਹਿਤਪੁਰ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੰਦੀ)- ਬੀਕੇਯੂ ਦੁਆਬਾ ਦੇ ਆਗੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਤੰਦਾਉਰਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿਵਾਲੀ ਤੇ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਕੇਯੂ ਦੁਆਬਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬੀਕੇਯੂ ਦੁਆਬਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਮੇਤ ਹਰ ਵਰਗ ਨਾਲ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਲਈ ਅੱਗੇ ਹਿਕ ਡਾਹ ਕੇ ਖੜੀ ਹੈ ਪੰਨੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਵਧੀਕੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਜੋੜ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਦਿਖਾਈ ਦਵਾਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀਆ

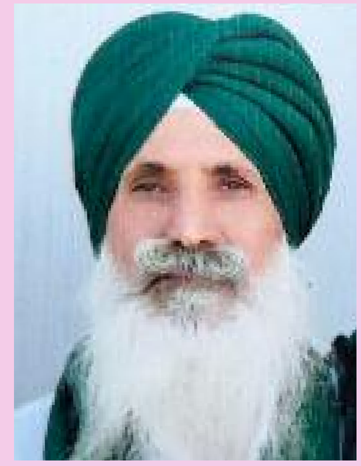

ਖਿਲਾਫ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਹੱਕ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਨਾ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਦਬਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਕੇਯੂ ਦੁਆਬਾ ਦਾ ਕਾਫ਼ਲਾ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਗਠਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੋ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਲੋਕ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਲੜਾਈ ਲੜ੍ਹਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀਓ ਆਇਆਂ ਆਖਦੇ ਹਾਂ।

ਛਪਾਈ ਅਧੀਨ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਚੁੱਪ ਦੇ ਅਲਫ਼ਾਜ਼' ਵਿੱਚੋਂ ਸਵੈ-ਕਥਨ

ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਮੈਂ
ਰਾਵੀ ਸੋਹਣੀ ਪਈ ਵਗਦੀ
ਮੈਨੂੰ ਸਤਲੁਜ ਪਿਆਰਾ ਹੈ
ਮੈਨੂੰ ਬਿਆਸ ਪਈ ਖਿੱਚਦੀ
ਮੈਨੂੰ ਝਨਾਂ 'ਵਾਜਾਂ ਮਾਰਦੀ
ਮੈਨੂੰ ਜਿਹਲਮ ਪਿਆਰਦਾ

ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਹਿਤ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਿੱਪੀ ਦੀ ਆਮਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਾਹਿਤ ਮੌਖਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਮੌਖਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ ਪੂਰੇ ਜੋਬਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮਨੋਰੰਜਨ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਵਿਕਲਪ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਸਾਹਿਤ ਭਾਵ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਚੰਗੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਠਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਨ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਚੁੱਪ ਦੇ ਅਲਫ਼ਾਜ਼' ਰਾਹੀਂ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਅਸੀਸ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਪਾਠਕਾਂ ਤੋਂ ਪਿਆਰ ਤੇ ਮਾਨ ਲੋਚੇਗਾ।

ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਰੋਬਰਟ ਫਰੋਸਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕਵਿਤਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਤਲਾਸ਼ ਲਏ ਹੋਣ। ਲਗਭਗ ਇਹੋ ਕੁਝ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ; ਵਿਚਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ। ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ:

ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਅੱਖਰ
ਮੇਰੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਡਿੱਗ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦੇ

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਮੈਨੂੰ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹਾਲੀਂ
ਉਹ ਰੰਗ ਜਿਹੜਾ ਕਦੀ ਕਦੀ
ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਕਣੀ ਕਣੀ ਵਰ੍ਹਦਾ

ਕਦੇ ਕੁਝ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਕੁਝ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਸੁੱਝ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ-ਦਰ-ਸ਼ਬਦ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੰਨਗੀ ਦਾ ਰੂਪ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਭਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਪਰੋਂਦਿਆਂ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨੇਮਾਂ ਤੋਂ ਕਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਕਿਰਦਾ-ਕਿਰਦਾ ਕਈ ਵਾਰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਸਿਮਟਿਆ ਹਾਂ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਬਣੀ ਰਹੇ। ਆਧੁਨਿਕ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਮੋਢੀ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾਈ ਉੱਚ ਨਛੱਤਰੀਂ ਵਸਦੀ ਹੈ। ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਜਿੱਥੇ ਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗਲਵੱਕੜੀ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਕਲਪਨਾਵਾਂ ਆਉਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਸਾਹ ਹਨ। ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਥਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਵਿਤਾ ਰੂਪੀ ਵਸਤਰ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਾਗਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਝਰੀਟਣ ਲਈ ਸੱਦ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ 'ਚੁੱਪ ਦੇ ਅਲਫ਼ਾਜ਼' ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ।

''ਬੈਠ ਵੇ ਗਿਅਨੀ! ਬੁੱਧੀ-ਮੰਡਲੇ ਦੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚ,
'ਵਲਵਲੇ ਦੇ ਦੇਸ' ਸਾਡੀਆਂ ਲੱਗ ਗਈਆਂ ਯਾਰੀਆਂ।''
(ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ)

'ਮਾਂ-ਬੋਲੀ' ਨੂੰ ਅਪਨਾਈ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਮਾਨ-ਸਤਿਕਾਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਸਾਡਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਾ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਕਈ ਵੰਨਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ, ਲੇਖ, ਇਕਾਂਗੀ, ਨਾਵਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅਖਾਣ ਤੇ ਵਿਆਕਰਨ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਗੰਢ ਹੋਰ ਪਕੇਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕਾਲਜੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਾ ਫੇਰ ਰੂਹ ਦੇ ਕਰੀਬ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਮਾਹਰ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸ਼ਾਗਿਰਦੀ ਅਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਵੰਨਗੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੀਤਾ। ਗੁਰਮਤਿ-ਕਾਵਿ, ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ, ਸੂਫ਼ੀ-ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ-ਕਾਵਿ ਦੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿੱਚ ਵਸਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਖ਼ਬਾਰ, ਰਸਾਲੇ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਗਿਆਨ ਵਰਤਾਉਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੇ ਛੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਤੁਕ-ਬੰਦੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਚੇਟਕ ਲਗਾਈ। ਚਲੋ, ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਗਿਆ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ

ਸਾਂਝ ਥੋੜ੍ਹੀ ਘਟ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਵੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਖ਼ਰੀਦ ਲੈਣੀ ਤੇ ਪੜ੍ਹ ਲੈਣੀ, ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਅਧਿਆਪਕ ਹਾਂ, ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਰਸਾਲੇ ਦੇ ਸੰਪਾਦਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਿਖਣ ਤੇ ਛਪਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਇਕ ਡਾਇਰੀ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਿਖ ਲੈਣੀਆਂ, ਕਦੇ ਸੋਧ ਕਰ ਦੇਣੀ, ਕਦੀ ਅਧੂਰੇ ਖ਼ਿਆਲ ਛੱਡ ਕੇ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਅਸਰ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਵੀ ਹੋਇਆ। ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਾਂਙ ਆਪਣੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਦੇਣਾ। ਹੌਲ਼ੀ-ਹੌਲ਼ੀ ਮੇਰੀਆਂ ਤੁਕ-ਬੰਦੀਆਂ ਵੀ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਖਣ-ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਵੀ ਆਈਆਂ। ਕਿਸੇ ਸਾਥੀ ਨੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਹੌਂਸਲੇ ਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਥੋੜ੍ਹੀ-ਬਹੁਤ ਸੋਧ ਕਰ ਕੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਪਰ ਕਈ ਸਾਲ ਇਕ ਵੀ ਕਵਿਤਾ ਨਹੀਂ ਛਪੀ। ਫੇਰ ਸੋਧ ਕਰਨੀ, ਫੇਰ ਭੇਜਣੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲਿਖ ਦੇਣਾ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ ਨਾਮਵਰ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ 'ਸਾਵਣ' ਛਪੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਦਾ ਆਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੰਗੇ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਸ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚ ਕੇ ਸੋਸ਼ਲ ਸਾਈਟਸ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਨੇਹੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਵੀ ਮਿਲੀਆਂ। ਸਥਾਪਤ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਤੇ ਕਵੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਆਮ ਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਛਪਣ ਲੱਗੀਆਂ, ਦੇ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ।

ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਸਵੈ-ਪੜਚੋਲ ਕਰਦਿਆਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮੇਰੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਚਾਹੇ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਕਸੌਟੀ 'ਤੇ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਉੱਤਰਦੀਆਂ ਹੋਣ; ਪਰ ਮੇਰੇ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਪਾਠਕ ਤੱਕ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਣ ਨਾਤੇ ਮੇਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਭੋਲਾਪਨ, ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਤੇ ਜਗਿਆਸਾ ਮੈਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਲਿਖਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਦੀ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੁਝ ਬਾਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵੀ ਇਸ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਕੁਝ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲੋਕ ਵੰਨਗੀ ਦੀਆਂ, ਕੁਝ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ, ਰੁਬਾਈ ਵਰਗੀਆਂ, ਕੁਝ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਤੇ ਲਘੂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ। ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਅਸੀਸ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲਿਖਣਯੋਗ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਨਾਮਵਰ ਗ਼ਜ਼ਲਗੋ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੋਚਰ ਜੀ (ਸਟੇਟ ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਵਾਰਡੀ) ਦਾ ਦਿਲੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਰਚਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ 'ਚੁੱਪ ਦੇ ਅਲਫ਼ਾਜ਼' ਲਈ ਮੁੱਖ-ਬੰਦ ਦੀ ਅਸੀਸ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕਕਾਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਣਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਆਪ ਪਾਠਕ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰੋਗੇ।

ਆਸ ਹੈ ਧਰਵਾਸ ਹੈ, ਹੁੰਦਾ ਆਮ ਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਹੀ ਖਾਸ ਹੈ
ਉਮੰਗਾਂ ਨੇ ਦਿਲ ਤਰੰਗਾਂ ਨੇ, ਉਸ ਰੱਬ ਡਾਢੇ 'ਤੇ ਭਰਵਾਸ ਹੈ।

ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਣ
9417635053

ਕਾਠਗੜ੍ਹ 'ਚ ਖੁੱਲੀ ਨਵੀਂ ਨਵੇਲੀ ਹੈਲਥ ਹੱਬ ਫਿਟਨੈਸ ਜਿੰਮ 'ਚ ਲੱਗੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ

- ਜਿੰਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬਣਾਉਣਾ
- ਜਿੰਮ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮੇਂ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ /ਕਾਠਗੜ੍ਹ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਕਾਠਗੜ੍ਹ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਡੀਏਵੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਗਰਾਉਂਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਵੀ ਖੁੱਲੀ ਹੈਲਥ ਹੱਬ ਫਿਟਨੈੱਸ ਜਿੰਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਲਾਕੇ ਭਰ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਤੇ ਜਿੰਮ ਪ੍ਰੇਮੀਆ ਨੇ ਭਾਰੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ । ਇਹ ਨਵੀ ਖੁੱਲੀ ਜਿੰਮ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗੀ । ਇਸ ਜਿੰਮ ਵਿੱਚ ਅਤਿ ਅਧੁਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆ ਗਈਆ ਹਨ । ਜਿੰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਗੁਰਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਫਤਿਹਪੁਰ ਅਤੇ ਵਿਪਨ ਕੁਮਾਰ ਕਿਸ਼ਨਪੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆਂ ਕਿ ਹੈਲਥ ਹੱਬ ਫਿਟਨੈੱਸ ਜਿੰਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਮੰਦ ਬਣਾਉਣਾ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕੋਹੜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੰਮ ਵਿੱਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇਕ ਤੋਂ ਇਕ ਵੱਧ ਕੇ ਮਸ਼ੀਨਾ ਐਕਸਰਸਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਈਆ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲ-'ਕੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਜਿੰਮ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਐਕਸਰਸਾਈਜ਼ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹੋ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆਂ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਟਰੇਡ ਜਿੰਮ ਟਰੇਨਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਐਕਸਰਸਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਜਿੰਮ ਵਿਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟਰੇਨਰ ਮਹਿਲਾਂ ਟੀਚਰ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਮ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬਣਾਉ ਅਤੇ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉ।

ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਭਾਟੀਆ ਗੋਲੂਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਨਮ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ਼ ਦਿੱਤੀ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਇਗੀ

- "ਸਸਕਾਰ ਮੌਕੇ ਰਾਜਸੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਆਗੂਆਂ ਸਮੇਤ ਸੈਂਕੜੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋਏ ਸ਼ਾਮਲ
- ਠੇਕੇਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਭਾਟੀਆ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਦਿਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਪਿਆ ਫਿੱਕਾ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ /ਕਾਠਗੜ੍ਹ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਨਾਮਵਰ ਸਖਸ਼ੀਅਤ, ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਹਮਦਰਦ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਭਾਟੀਆ ਗੋਲੂਮਾਜਰਾ ਵਾਲੇ ਬੀਤੀ ਸ਼ਾਮ ਕੱਲ੍ਹ ਪੀ. ਜੀ.ਆਈ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸਦੀਵੀਂ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ, ਉਹ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਦਿਲ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਪੀੜਿਤ ਹਸਤਪਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਸਨ। ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰ ਰਹੇ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਸਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 70 ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹਰੇਕ ਲੋੜਵੰਦ ਗਰੀਬ ਦੀ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ।ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤਨੀ 2 ਲੜਕੇ ਅਤੇ 2 ਲੜਕੀਆਂ ਛੱਡ ਗਏ। ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਗੋਲੂਮਾਜਰਾ ਦੇ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ 'ਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨਮ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਚਿਖਾ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰਾਂ ਜਸਪਾਲ ਜੱਸੀ ਭਾਟੀਆ ਨੰਬਰਦਾਰ ਅਤੇ ਹਰਿੰਦਰ ਭਾਟੀਆ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਲਾਕਾ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਮੂਹ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਮਿੱਤਰ ਸੱਜਣ ਧਾਰਮਿਕ, ਰਾਜਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਲੋਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਮ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਭਾਟੀਆ ਗੋਲੂਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸਸਕਾਰ ਮੌਕੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਤਨਾਮ ਜਲਾਲਪੁਰ, ਰਮੇਸ਼ ਦੱਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਿੰਦੂ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਸੰਮਤੀ ਪੰਜਾਬ , ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਨੇਸਰ,ਅਸ਼ਵਨੀ ਭੂੰਬਲਾ ਮੋਹਣਮਾਜਰਾ, ਪ੍ਵੀਨ ਚੇਚੀ ਨਿੱਘੀ , ਸੰਦੀਪ ਚੇਚੀ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨਿੱਘੀ, ਮੁਖਤਿਆਰ

ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ , ਮਾਸਟਰ ਰਵਿੰਦਰ ਸੂਰਾਪੁਰੀ, ਦੇਸ ਰਾਜ ਠੇਕੇਦਾਰ, ਡਾਕਟਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ ਦੱਤ, ਮਦਨ ਮੀਲੂ, ਰੌਸ਼ਨ ਲਾਲ ਭੂੰਬਲਾ, ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ, ਕਾਬਲ ਚੇਚੀ ਕਾਠਗੜ੍ਹ, ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ, ਸੂਰਜੀਤ ਕੌਹਲੀ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੇਚੀ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬੂੰਗੜੀ, ਮਦਨ ਲਾਲ ਸਿਆਣਾ, ਧਰਮਪਾਲ ਚੇਚੀ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੈਕਟਰੀ, ਕਮਲਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ, ਜੱਥੇਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੋਭਾਲੀ, ਗੁਰਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਰਮੇਸ਼ ਲਾਲ ਠੇਕੇਦਾਰ, ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਰੱਤੇਵਾਲ, ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸੇਠੀ ਸਰਪੰਚ ਥੋਪੀਆ, ਹੈਪੀ ਭਾਟੀਆ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਸ਼ਿੰਦੀ ਟਕਾਰਲਾ, ਨੰਦ ਲਾਲ, ਨੌਰੀਆ ਰਾਮ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸਰਪੰਚ ਬੇਹਰੜੀ, ਰਵਿੰਦਰ ਖਟਾਣਾ ਸਰਪੰਚ ਮਾਲੇਵਾਲ ਕੋਹਲੀ, ਜੀਵਨ ਪੰਚ ਥੋਪੀਆ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਰਾਮਦਾਸ ਚੇਚੀ, ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਪਟਵਾਰੀ, ਬਲਵੀਰ ਫੋਜੀ ਨਿੱਘੀ, ਨਰਿੰਦਰ ਚੇਚੀ ਕਾਠਗੜ੍ਹ, ਪਾਖਰ ਸਿੰਘ ਪਨਿਆਲੀ, ਚੋਧਰੀ ਰਮਨ ਨੰਦਲਾਲ, ਧਰਮਪਾਲ ਚੇਚੀ, ਵਿੱਕੀ ਚੋਧਰੀ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਟੇਡੇਵਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਰਾਮ ਸ਼ਾਹ ਉਧਨਵਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਕਾਬਲ ਸੂਰਾਪੁਰ, ਗੁਰਸ਼ਕਤੀ ਬਾਗੜੀ ਸਰਪੰਚ ਮੋਹਨਮਾਜਰਾ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਧਰਮਵੀਰ ਬਾਗੋਵਾਲ, ਅਰਵਿੰਦ ਸਾਹਨੇਵਾਲ, ਬਿੱਟੂ ਕਟਾਰੀਆ ਮੱਕੋਵਾਲ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ, ਪਰਮਜੀਤ ਭਾਟੀਆ, ਸਤੀਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪਿੰਡ ਗੰਭੀਰਪੁਰ ਲੋਅਰ ਦੇ ਤਰੁਣ ਚੌਧਰੀ ਤੇ ਵਰੁਣ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਜਿੱਤੇ ਇਨਾਮ

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਰੂਪਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗੰਭੀਰਪੁਰ ਲੋਅਰ ਦੇ ਤਰਨ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਵਰੁਣ ਚੌਧਰੀ ਸਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੱਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ ਮਾਨਕ ਬਿਊਰੋ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿ ਅਣਗਿਣਤ ਲੱਖਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤਰੁਣ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆ ਕੇ 5000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਵਰੁਣ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆ ਕੇ 2000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਯੁਵਾ ਮਾਮਲੇ , ਖੇਡ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੁਰਾਗ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਨੇ

ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ - ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਗੰਭੀਰਪਰ ਲੋਅਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾ਼ਲ - ਨਾ਼ਲ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੋਣਹ-ਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ - ਪਿਤਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜੋਤੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ , ਜੋਤੀ ਦੇਵੀ , ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ , ਸੰਸਾਰ ਚੰਦ (ਦਾਦਾ) ,ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ (ਦਾਦੀ) ,ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਚਾਚਾ) , ਸ਼ਾਲੂ ਮੈਮ (ਕੋਚ) , ਫੌਰਨ ਚੰਦ (ਗਾਈਡ) ਤੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦੇ ,
ਵਾਲੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਸੀ ।
ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ,
ਰਿਹਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਿਖਾਏ ਸੀ ।
ਅਪਣੇ ਨਾਲ਼ ਬਵੰਜਾ ਹਿੰਦੂ ,
ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਹਾ ਕਰਾ ਕੇ ;
ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਛੇਵੇਂ ਨਾਨਕ ,
ਫ਼ਿਰ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਅਖਵਾਏ ਸੀ ।

ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ
ਪ੍ਰਧਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਧੂਰੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ।
9914836037

ਲੱਛਮੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ

ਖਰੀਦਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਜਾ ਵੜੀ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ।
ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਚੜ੍ਹਾਵਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੇ।
ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇ ਕੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਤਾਈਂ ਕਿਤੇ,
ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਭੇਂਟ ਕਈਆਂ ਸਾਹਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ।
ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹਿੰਦੀ,
ਭੇਜੀ ਹੈ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਰਾਜ ਦਰਬਾਰੀਆਂ ਦੇ।
ਪੂਜ ਕੇ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰੱਖ ਆਊ ਘਰੇ,
ਖਾਨੇ 'ਚ ਭੁਲੇਖਾ ਅਜੇ ਤੰਗੀਆਂ ਲਾਚਾਰੀਆਂ ਦੇ।
ਰੋਮੀਆਂ ਘੜਾਮੇਂ ਦੀਵਾ ਬਾਲ਼ ਵੇ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲ਼ਾ,
ਸਮਝ ਕੇ ਭੇਤ ਬਿੱਪਰਾਂ ਦੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀਆਂ ਦੇ।

ਰੋਮੀ ਘੜਾਮੇਂ ਵਾਲ਼ਾ
7717380107

ਮਾਈ ਲੱਛਮੀਏ

ਦਸ ਨੌਂਹ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰੇਂਦੇ ਨੇ ਲੱਭਦੇ ਨਾ ਮੋਟੀ ਬੋਟੀ ਨੂੰ
ਧੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡੇ ਸੜਦੇ ਨੇ ਭਲਾਂ ਭੇਜ ਕਿਸੇ ਬਦਲੋਟੀ ਨੂੰ
ਮਿਹਨਤ ਨਾ ਮਿਲਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਪਾ ਕੇ ਵੀ ਵੱਡੀ ਵੱਡੀ ਕੋਠੀ ਨੂੰ
ਪਏ ਬਾਲ ਤਰਸਦੇ ਰੋਟੀ ਨੂੰ,ਬੱਸ ਰੋਂਦੇ ਕਿਸਮਤ ਖੋਟੀ ਨੂੰ
ਜ਼ਰਾ ਹੋ ਕੇ ਸੁਣ ਲੈ ਨੇੜੇ ਨੀ ਮੁੱਕ ਜਾਵਣ ਝਗੜੇ ਝੇੜੇ ਨੀ
ਮਾਈ ਲੱਛਮੀਏ ਲ਼ਾ ਗੇੜੇ ਨੀ ਕਿਤੇ ਆ ਕੰਮੀਆਂ ਵਿਹੜੇ ਨੀ
ਤੂੰ ਵੀ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਹੋ ਗਈ ਏ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਸੌਂ ਗਈ ਏਂ
ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਜਿਹੀਆਂ ਉੱਚ ਦੀਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੈਦਣ ਬਣ ਕੇ ਖੋ ਗਈ ਏਂ
ਕਰੀਂ ਨਜ਼ਰ ਮਿਹਰ ਦੀ ਤਰਸ ਕਰੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ
ਕਿਤੇ ਛੋਹ ਪੱਲਾ ਕਿਸੇ ਛੱਪਰੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਬੇਰਹਿਮਣ ਹੋ ਗਈ ਏਂ
ਆ ਵੰਡ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇੜੇ ਨੀ ਪਾ ਜਾ ਪੈੜਾਂ ਕਰ ਪੈੜੇ ਨੀ
ਮਾਈ ਲੱਛਮੀਏ ਲ਼ਾ ਗੇੜੇ ਨੀ ਕਿਤੇ ਆ ਕੰਮੀਆਂ ਵਿਹੜੇ ਨੀ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਧੁਰ ਦੁਰਕਾਰੇ ਹੰਭਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹੀਆਂ ਦਾਤੀਆਂ ਤੇ ਰੰਬਿਆਂ ਨੂੰ
ਗੁਰਬਤ ਦੇ ਮਾਰੇ ਚੰਭਿਆ ਨੂੰ ਕਰ ਸੌਖੇ ਸਾਹੀਂ ਹੰਭਿਆਂ ਨੂੰ
ਕਿਤੇ ਪਾ ਫ਼ੇਰੇ ਕੁੱਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਾਂ ਮਿਟ ਜਾਵਣ ਜੁੱਲੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਹਿੰਮਤ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਵਰ ਕੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਵੰਡੀਆਂ ਕਰ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਨੀ ਸਭ ਭੇਦ ਮਿਟਾ ਪਏ ਜਿਹੜੇ ਨੀ
ਮਾਈ ਲੱਛਮੀਏ ਲ਼ਾ ਗੇੜੇ ਨੀ ਕਿਤੇ ਆ ਕੰਮੀਆਂ ਵਿਹੜੇ ਨੀ

ਦਿਨ ਚਿੱਟੇ ਕਰ ਦੇ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਹ ਬਰਸਾਤਾਂ ਨੂੰ
ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਦਾ ਚਾਨਣ ਬਖ਼ਸ਼ ਮਾਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁੱਤੀਆਂ ਘੂਕ ਜਮਾਤਾਂ ਨੂੰ
ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾ ਚੱਲਣ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਲ਼ਾ ਚੱਲਣ
ਕਿਤੇ ਹਰੀਸ਼ ਤਾਕਤ ਸਮਝ ਲੈਣ ਚੱਕ ਲੈਣ ਜੇ ਕਲਮ ਦਵਾਤਾਂ ਨੂੰ
ਮਿਟ ਜਾਣ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪਾੜੇ ਨੀ ਉੱਚ ਨੀਚ ਦੇ ਪਏ ਤਰੇੜੇ ਨੀ
ਮਾਈ ਲੱਛਮੀਏ ਲ਼ਾ ਗੇੜੇ ਨੀ ਕਿਤੇ ਆ ਕੰਮੀਆਂ ਵਿਹੜੇ ਨੀ

ਹਰੀਸ਼ ਹਰਫ਼

ਦਿਵਾਲੀ ਅਸੀਂ ਮਨਾਵਾਂਗੇ...

ਦਿਵਾਲੀ ਅਸੀਂ ਮਨਾਵਾਂਗੇ,
ਪਟਾਖੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਚਲਾਵਾਂਗੇ।
ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ,
ਖ਼ਤਰੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਪਾਵਾਂਗੇ।
ਦਿਵਾਲੀ ਅਸੀਂ.....
ਦਿਵਾਲੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੋਹਣਾ,
ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਵੀ ਹੋਣਾ।
ਰਾਮ ਜੀ ਆਏ ਸੀਤਾ ਮਾਂ ਨਾਲ਼,
ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸੀ ਓਹ ਮਨਮੋਹਣਾ।
ਚੰਗੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਚੱਲ ਅਸੀਂ ਵੀ,
ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਵਾਂਗੇ।
ਦਿਵਾਲੀ ਅਸੀਂ....
ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ,
ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ।
ਪਟਾਕੇ ਛੱਡ ਇਸ ਵਾਰ,
ਨਵੇਂ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ।
ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਕੇ ਸਮਝ ਗਏ ਹਾਂ,
ਨਵੀਂ ਰੀਤ ਨੂੰ ਚਲਾਵਾਂਗੇ।
ਦਿਵਾਲੀ ਅਸੀਂ....
ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਇਆ ਫੂਕਦੇ ਹਾਂ,
ਗਰੀਬੀ-ਗਰੀਬੀ ਕੂਕਦੇ ਹਾਂ।
ਧਰਤੀ ਵੀ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰੇ ਓਦੋਂ,
ਜਦੋਂ ਬੰਬ ਆਸਮਾਂ 'ਚ ਸ਼ੂਕਦੇ ਆਂ।
ਲੋਕੋ ਨਾ ਇਹ ਕਹਿਰ ਗੁਜ਼ਾਰੋ,
ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਾਵਾਂਗੇ।
ਦਿਵਾਲੀ ਅਸੀਂ....
ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਰੇ ਪਿਆਰੇ ਹੁੰਦੇ,
ਸੂਹੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਕਿਆਰੇ ਹੁੰਦੇ।
ਰਲ਼ ਮਿਲ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਓ,
ਇਹੀ ਇਹਨਾਂ 'ਚ ਇਸ਼ਾਰੇ ਹੁੰਦੇ।
ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ਼ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦੇ,
'ਮਨਜੀਤ' ਦੀਵੇ ਜਗਾਵਾਂਗੇ।
ਦਿਵਾਲੀ ਅਸੀਂ....

ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਧੀਮਾਨ,
ਸ਼ੇਰਪੁਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
ਸੰ:9464633059

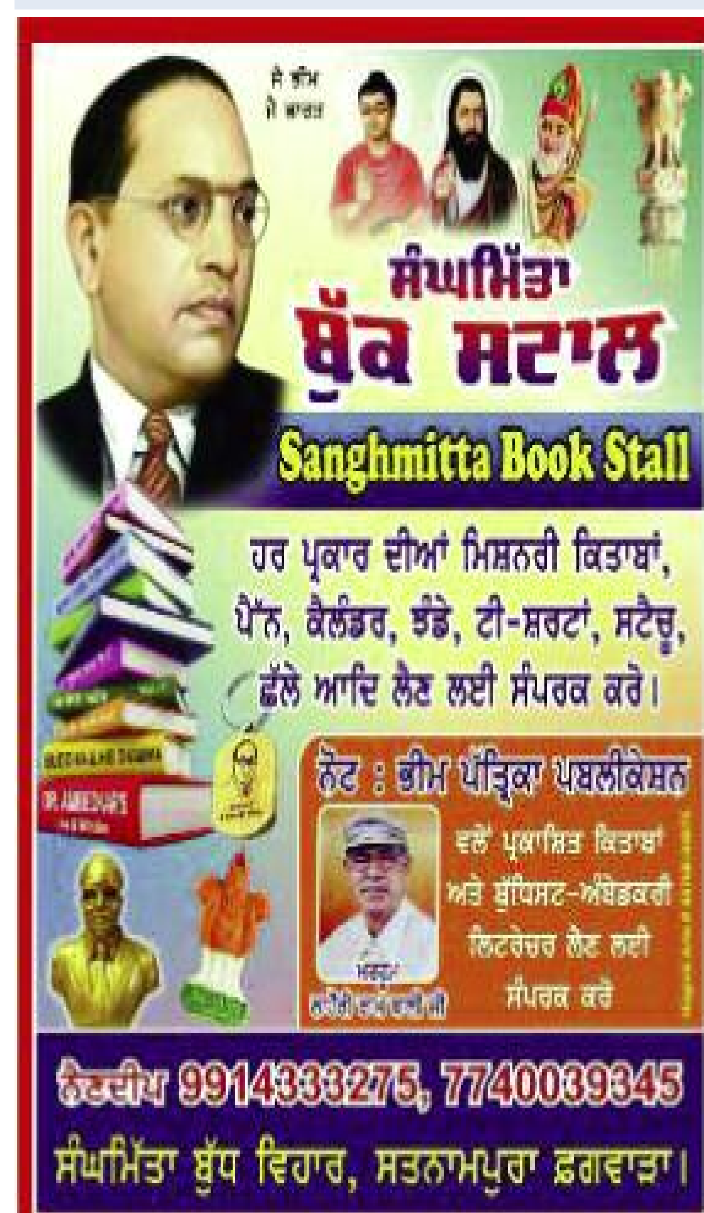

ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਅੱਜ ਕਲ ਨਰੋਈ ਸਿਹਤ ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਰੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਮ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਟਾਮਿਨ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤ ਵਜੋਂ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜੋ ਨਰੋਈ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਰਬਨ ਦੇ ਯੌਗਿਕ ਤੱਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੀਰਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਗੰਭੀਰ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਵਿਟਾਮਿਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ, ਉਸ ਦੇ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਘਾਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਇਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: ਪਾਣੀ-ਘੋਲਣਯੋਗ ਅਤੇ ਚਰਬੀ-ਘੋਲਣਯੋਗ।
ਪਾਣੀ-ਘੋਲਣਯੋਗ ਵਿਟਾਮਿਨ (ਬੀ-ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਸੀ) ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਖੁਰਾਕ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਚਰਬੀ-ਘੋਲਣਯੋਗ ਵਿਟਾਮਿਨ (ਏ, ਡੀ, ਈ, ਅਤੇ ਕੇ) ਸਰੀਰਕ ਟਿਸ਼ੂਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਵਿਟਾਮਿਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਹਨ:

- ਵਿਟਾਮਿਨ ਏ: ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਇਮਿਊਨ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਅਹਿਮ।
- ਵਿਟਾਮਿਨ ਬੀ ਕੰਪਲੈਕਸ: ਇਹ ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਹੈ ਜੋ ਊਰਜਾ ਉਤਪ-ਾਦਨ, ਦਿਮਾਗੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਲਾਲ ਰਕਤ ਕਣਾਂ ਦੇ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ: ਕੋਲਾਜਨ ਸੰਸਥਾਪਨਾ, ਇਮਿਊਨ ਡਿਫੈਂਸ ਅਤੇ ਐਂਟੀਓਕਸਿਡੈਂਟ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ।

- ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ: ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਖਪਤ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ।

- ਵਿਟਾਮਿਨ ਈ: ਇੱਕ ਐਂਟੀਓਕਸਿਡੈਂਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੈ।

- ਵਿਟਾਮਿਨ ਕੇ: ਖੂਨ ਦੇ ਥੱਕੇ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਮੈਟਾਬੋਲਿਜ਼ਮ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ।

ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਦੇ ਸਰੋਤ

ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਖੁਰਾਕ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਟਾਮਿਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਹਨ:

- ਵਿਟਾਮਿਨ ਏ: ਗਾਜਰ, ਮਿੱਠੇ ਆਲੂ, ਪਾਲਕ ਅਤੇ ਜਿਗਰ।
- ਬੀ ਵਿਟਾਮਿਨ: ਪੂਰੇ ਅਨਾਜ, ਮਾਸ, ਅੰਡੇ, ਦਾਲਾਂ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਦੇ ਉਤਪਾਦ।
- ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ: ਸੰਤਰਿਆਂ ਦੇ ਫਲ, ਸਟਰਾਬੇਰੀਆਂ, ਬੈੱਲ ਮਿਰਚ ਅਤੇ ਬ੍ਰੋਕਲੀ।
- ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ: ਮੱਛੀਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲਮਨ), ਫੋਰਟੀਫਾਇਡ ਦੁੱਧ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਧੁੱਪ।

- ਵਿਟਾਮਿਨ ਈ: ਨੱਟਸ, ਬੀਜ ਅਤੇ ਹਰੇ ਪੱਤੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ।

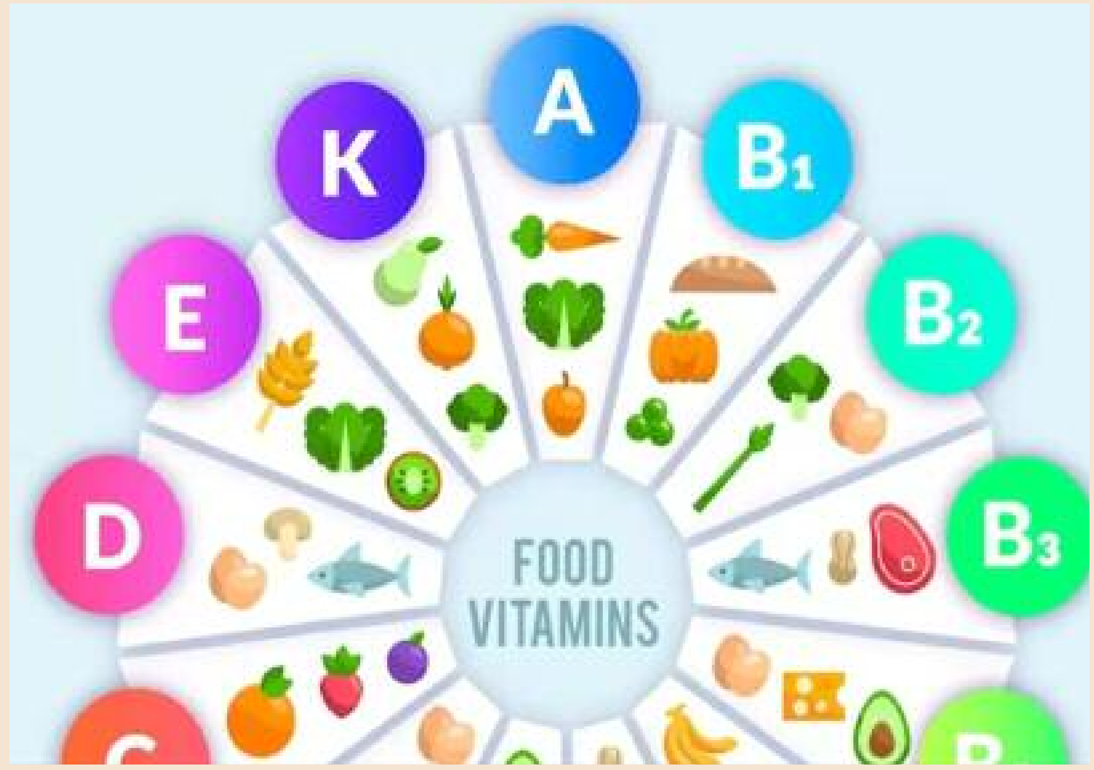

- ਵਿਟਾਮਿਨ ਕੇ: ਹਰੇ ਪੱਤੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਲਕ , ਬ੍ਰੋਕਲੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰੱਸਲਸ ਸਪ੍ਰਾਊਟਸ।

ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ

ਅਹਿਮ ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਾਟ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ:

- ਵਿਟਾਮਿਨ ਏ ਦੀ ਘਾਟ: ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਫੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਬੀ ਵਿਟਾਮਿਨ ਦੀਆਂ ਘਾਟਾਂ:
  - ਬੀ1 (ਥਿਆਮੀਨ) ਦੀ ਘਾਟ ਬੇਰੀਬੇਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।
  - ਬੀ3 (ਨਿਆਸਿਨ) ਦੀ ਘਾਟ ਪੈਲਾਗਰਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਚਮੜੀ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ, ਦਸਤ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

  - ਬੀ12 ਦੀ ਘਾਟ ਅਨੇਮੀਆ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

- ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ ਦੀ ਘਾਟ: ਸਕਰਵੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਥਕਾਵਟ, ਮੂੰਹ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ।

- ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਦੀ ਘਾਟ: ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਕਟਸ ਅਤੇ ਵੱਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਓਸਟੇਓਮਲੇਸੀਆ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੱਡੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

- ਵਿਟਾਮਿਨ ਈ ਦੀ ਘਾਟ: ਆਕਸੀਡੇਟਿਵ ਸਟ੍ਰੈੱਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਰਵ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

- ਵਿਟਾਮਿਨ ਕੇ ਦੀ ਘਾਟ: ਖੂਨ ਦੇ ਥੱਕੇ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ।

ਵਿਟਾਮਿਨ ਦੀ ਘਾਟਾਂ ਦੇ ਹੱਲ

ਵਿਟਾਮਿਨ ਘਾਟਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਜਨਤਾ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਆਹਾਰ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਖਿਆ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਹੱਲ ਹਨ:

1. ਸੰਤੁਲਿਤ ਖੁਰਾਕ: ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਖੁਰਾਕ ਦੇ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੋਜਨਾਂ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਣ।

2. ਫੋਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ: ਭੋਜਨ ਫੋਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਨਾਲ ਫੋਰਟੀਫਾਈ ਕਰਨਾ, ਮੁੱਖ ਭੋਜਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

3. ਸਪਲੀਮੈਂਟੇਸ਼ਨ: ਜਦੋਂ ਖੁਰਾਕ ਦੇ ਸਰੋਤ ਕਮੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੱਡੇ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਿਹਤੀ ਹਾਲਾਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ), ਵਿਟਾਮਿਨ ਸਪਲੀਮੇਟ ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠਾਂ ਲੈਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4. ਜਨਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹਿੰਮਾਂ: ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਖਾਣ ਪੀਂਣ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਚਲਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਿਟਾਮਿਨ ਨਰੋਈ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅਟੁੱਟ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ, ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਘਾਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ, ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਵਿਗਿਆਨ ਅਧਿਆਪਕ
ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ
ਪੰਜਾਬ।

'ਦਿਮਾਗ ਗੁਲਦਸਤਾ ਜਾਂ ਕੂੜੇਦਾਨ'

(ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ)

ਅਸੀ ਜਿਵੇਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਡਾ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਹਰਕਤਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਦਿਮਾਗ ਇਕ ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਬੀਜ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਫਸਲ ਉੱਗਦੀ ਅਤੇ ਵੱਧਦੀ ਹੈ, ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਚ ਚਲ ਰਹੇ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਗਰ ਅਸੀਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ, ਗੁੱਸਾ, ਈਰਖਾ ਜਾਂ ਡਰ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਦਿਮਾਗ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕੂੜੇਦਾਨ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਪਿਆਰ, ਮਿਹਨਤ, ਖੁਸ਼ੀ, ਹੌਸਲਾ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਦਿਮਾਗ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਗੁਲਦ-ਸਤਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਗੁਲਦ-ਸਤਾ ਸਭ ਨੂੰ ਮਹਿਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਵੇਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਬੂ ਵੀ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਸਕਰਾਤਮਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਗੁਲਦਸਤਾ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਵਧਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਵੇਰ ਦੇ ਕੁਝ ਪਲ ਸ਼ਾਂਤ ਬੈਠ ਕੇ ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਚੰਗਾ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਸੁਣਨਾ ਵੀ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਤੇ ਤਾਜ਼ਗੀ

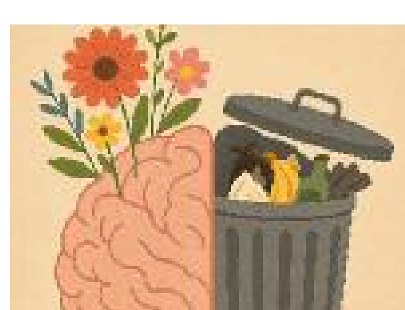

ਭਰਿਆ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
ਸਾਡੇ ਤੇ ਸੰਗਤ ਦਾ ਵੀ ਵੱਡਾ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਿਨ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਵੀ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕੂੜਾਦਾਨ ਹੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ, ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਜਾਵੇ।
ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੋ ਸੁਣਦੇ, ਦੇਖਦੇ ਅਤੇ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ, ਉਹੀ ਸਾਡੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਡਿਜਿਟਲ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਗੁਲਦਸਤਾ ਜਾਂ ਕੂੜਾਦਾਨ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਚੰਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਗਿਆਨ ਤੇ ਸਕਾਰ-ਾਤਮਕ ਵਿਚਾਰ ਸੁਣਦੇ ਅਤੇ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਦਿਮਾਗ ਗੁਲਦਸਤਾ ਬਣੇਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਝੂਠ, ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਦਿਮਾਗ ਕੂੜਾਦਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਅਸੀਂ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ "ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਸਾਡੇ ਸਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿਸਟਰੀ ਅਤੇ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਾਨੂੰ ਮਟੀਰੀਅਲ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।"
ਸਿੱਟਾ :- ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਤੋਹਫ਼ਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਵਾਂਗ ਫੈਲਦੇ ਹਨ। ਜੀਵਨ ਛੋਟਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਗੰਧ ਨਾਲ ਭਰੋ, ਕੂੜੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ।

ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਅੱਤਰੀ
ਕਪੂਰਥਲਾ (ਪੰਜਾਬ)
Emial :- pkattiiir@gmial.com

ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕਟਵਾਉਣ ਵਾਲੇ- ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ

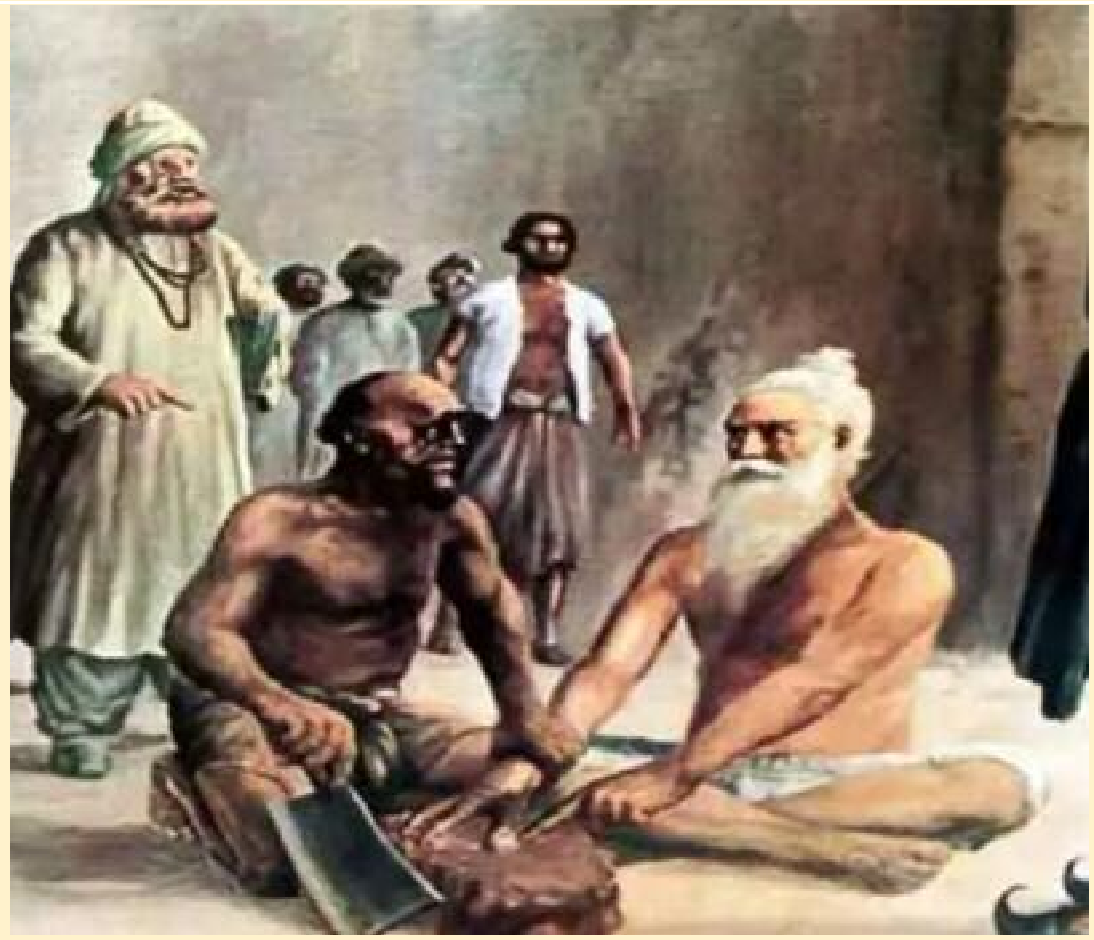

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀ ਸਨ। ਆਪ ਦਾ ਜਨਮ 10 ਮਾਰਚ ਸੰਨ 1644 ਈ: ਚੇਤਰ ਸੁਦੀ 12, ਸੰਮਤ 1701 ਬਿਕਰਮੀ ਨੂੰ ਭਾਈ ਮਾਈ ਦਾਸ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਸ਼ਹੀਦ ਬਿਲਾਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਦੀਪ ਬੰਸ ਦੇ ਪੰਵਾਰ ਰਾਜਪੂਤ ਘਰਾਣੇ ਨਾਲ ਸੀ, ਜੋ ਮੁਲਤਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਅਲੀਪੁਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਧਕਾ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ 10 ਮਾਰਚ ਸੰਨ 1644 ਈ: ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਚੇਤਰ ਸੁਦੀ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਸੰਮਤ 1701 ਬਿਕਰਮੀ ਨੂੰ ਭਾਈ ਮਾਈ ਦਾਸ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਪਿੰਡ ਅਲੀਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਜ਼ੱਫ਼ਰਗੜ੍ਹ ਰਿਆਸਤ ਮੁਲਤਾਨ (ਹਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਮਾਤਾ ਮੱਧਰੀ ਬਾਈ ਜੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੋਇਆ।

ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਦੇ ਕਰਤਾ ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਭਾ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦੁੱਲਟ ਚੌਧਰੀ ਕਾਲੇ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦੁੱਲਟ ਹੋਣਾ ਕੇਵਲ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦੁੱਲਟ ਦੇ ਲੇਖ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੇਕਾਂ ਸੱਜਣ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕੈਬੋਵਾਲ ਵਿੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਖੋਜੀ ਵਿਦਵਾਨ ਗਿਆਨੀ ਗਰਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਬਿਲਾਸ ਨਾਮੀ ਪੁਸਤਕ ਜੋ ਭੱਟ ਵਹੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਲਿਖੀ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਭਾਈ ਮਾਈ ਦਾਸ ਦੇ ਘਰ 10 ਮਾਰਚ ਸੰਨ 1644 ਈ: ਵਿੱਚ ਮੱਧਰੀ ਬਾਈ ਜੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਪਿੰਡ ਅਲੀਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਜ਼ੱਫ਼ਰਗੜ੍ਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਭਾਈ ਮਾਈ ਦਾਸ ਜੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧਰਮ ਪਤਨੀਆਂ ਮੱਧਰੀ ਬਾਈ ਤੇ ਬੀਬੀ ਲਡਿਕੀ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੋ ਵਿਆਹ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਦੋਨਾਂ ਪਤਨੀਆਂ (ਪਹਿਲੀ ਮੱਧਰੀ ਬਾਈ ਤੋਂ ਸੱਤ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਲਡਿਕੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਪੁੱਤਰ) ਤੋਂ 12 ਪੁੱਤਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੁੱਲ 12 ਭਰਾ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ 13 ਸਾਲ ਦੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਮਾਈ ਦਾਸ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲੈ ਆਏ। ਬਾਲਕ ਮਨੀਏ ਨੇ ਜਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਸ ਝੁਕਾਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹੋਣ-ਹਾਰ ਮਨੀਏ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਬਾਲਕ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਆਪ 15 ਸਾਲ ਦੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਆਪ ਦਾ ਵਿਆਹ ਭਾਈ ਲੱਖ ਰਾਏ ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਬੀਬੀ ਸੀਤੋ ਬਾਈ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੌਂਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮੇਂ ਧੜ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਏ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ-ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਜੋਤੀ-ਜੋਤਿ ਸਮਾ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਕਾਲੇ ਪਿੰਡ ਆ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਪੂਰਬ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਆ ਗਏ। ਇੱਥੇ ਰਹਿ ਕੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਦੇ ਉਤਾਰੇ ਕਰਨ ਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲੀ। ਜਦ ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਗਏ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਲ ਠਹਿਰਣ ਦੀ ਲੱਗੀ।

ਸੰਨ 1688 ਈ: ਵਿੱਚ ਭੰਗਾਣੀ ਦਾ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਾਕੀ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਸੂਰਮਗਤੀ ਦੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਏ। ਇਸੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਆਪ ਦੇ ਭਰਾ ਭਾਈ ਹਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾ ਗਏ। ਸੰਨ 1690 ਈ: ਨੂੰ ਨਦੌਣ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਆਪ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਿਦਕ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ‘ਦੀਵਾਨ’ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਬਖ਼ਸ਼ੀ। ਜਦੋਂ ਸੰਨ 1699 ਈ: ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਿਆ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਛਕੀ ਤਾਂ ਆਪ ਦਾ ਨਾਂ ‘ਮਨੀਏ’ ਤੋਂ ‘ਮਨੀ ਸਿੰਘ’ ਹੋਇਆ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸੇਵਾਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਕੇ ਭੇਜਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ।

ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜੰਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪਿਆ ਕੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਤੋੜਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰਾਂ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੰਜ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸੰਮਤ 1761 ਬਿਕਰਮੀ ਸੰਨ 1704 ਈ: ਵਿੱਚ ਜਦ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਜੀ ਤੇ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਸੰਮਤ 1762-63 ਬਿਕਰਮੀ ਸੰਨ 1705-06 ਈ: ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਜੀ ਨਾਲ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜੇ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਕਲ਼ਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ‘ਦਮਦਮੀ ਬੀੜ’ ਲਿਖਵਾਈ। ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਇਸੇ ਬੀੜ ਨੂੰ ਮਗਰੋਂ ਨਾਂਦੇੜ ਵਿਖੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਤੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਤੇ ਬੰਦਈ ਖ਼ਾਲਸਾ ਵਿੱਚ ਮੱਤ-ਭੇਦ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਝਗੜਾ ਨਿਬੇੜਨ ਲਈ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭੇਜਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਏ ਤਾਂ ਦੋਹਾਂ ਧੜਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸੰਭਾਲਣ ’ਤੇ ਹੀ ਝਗੜਾ ਨਿੱਬੜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਸੰਨ 1721 ਈ: ਸੰਮਤ 1778 ਬਿਕਰਮੀ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਗ੍ਰੰਥੀ ਥਾਪਿਆ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ‘ਗਿਆਨ ਰਤਨਾਵਲੀ’ ਤੇ ‘ਭਗਤ ਰਤਨਾਵਲੀ’ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਇੱਕ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਬੀੜ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤਪੱਸਵੀ, ਕੁਸ਼ਲ ਲਿਖਾਰੀ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਰਥ-ਬੋਧ ਦੇ ਗਿਆਤਾ, ਤੀਰ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੇ ਤਲਵਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਸਨ। ਸਰੀਰਕ ਪੱਖੋਂ ਪਤਲੇ, ਚੁਸਤ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਜੁੱਸੇ ਵਾਲੇ ਫੁਰਤੀਲੇ ਜੁਝਾਰੂ ਸਨ। ਜੰਗੇ-ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਜਦ ਜੂਝਦੇ ਤਾਂ ਹਨੇਰੀ ਲੈ ਆਉਂਦੇ। ਜਦ ਗੁਰੂ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਥਾ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਦਕ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਭਰ ਦਿੰਦੇ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ 11 ਭਰਾ, 10 ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 7 ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਕਈ ਪੋਤਰੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਏ।

18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਮੇਲਾ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਈ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਮੇਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਤੋਂ ਆਗਿਆ ਲੈ ਲਈ। ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਮੇਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਤੌਰ ਮੇਲਾ ਟੈਕਸ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦੂਰ-ਨੇੜੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀਵਾਲੀ ਤੇ ਆਉਣ ਲਈ ਸੱਦੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਏ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਗ਼ਲ ਹਾਕਮਾਂ, ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ, ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਦੀ ਸਹਿ ਨਾਲ ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਵੱਡੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫ਼ੌਜ਼ਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਉਤਾਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਮੇਲੇ ਤੇ ਨਾ ਆਏ, ਨਾ ਸੰਗਤ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਤੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹੋਈ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਣ ’ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਕੌਮ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ।

ਜਦੋਂ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੇ ਮੇਲਾ ਟੈਕਸ (ਜਜੀਆ) ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੇਲਾ ਲੱਗਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਟੈਕਸ ਕਾਹਦਾ ਅਦਾ ਕਰਾਂ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਨੇੜਲੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਤੇ ਭਾਰੀ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਲਾਹੌਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਵੇਰੇ-ਸ਼ਾਮ ਨਿੱਤ-ਨੇਮ ਤੇ ਕਥਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦੇ। ਜਦੋਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਲਾਲਚ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੇਰਾ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕੱਟ ਦਿਓ ਪਰ ਮੈਂ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ। ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਜਲਾਦਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਜਲਾਦਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਹੱਥ ਪੱਥਰ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਵੀਣੀ (ਗੁੱਟ) ਕੋਲੋਂ ਵੱਢਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਜੋੜ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕੱਟਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਸਹਿ ਤੇ ਅਕਹਿ ਕਸ਼ਟ ਦਿੰਦਿਆਂ 1734 ਈ: ਨੂੰ ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰ ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਮਤ 1794 ਬਿਕਰਮੀ ਹਾੜ ਸੁਦੀ ਪੰਚਮੀ ਸੰਨ 1737 ਈ: (93 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ) ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਨਖਾਸ ਚੌਂਕ ’ਚ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕੱਟ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ। ਮੁਹੰਮਦ ਲਤੀਫ਼ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣਾ ਸੰਮਤ 1785 ਬਿਕਰਮੀ ਮੀਰ ਮੰਨੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਭਾਈ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਮੱਘਰ ਸੁਦੀ 5, ਸੰਮਤ 1795 ਬਿਕਰਮੀ ਸੰਨ 1738 ਈ: ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਈ, ਉੱਥੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਕੋਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.
ਲੁਧਿਆਣਾ
#1138/63-ਏ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਨਗਰ,
ਗਲੀ ਨੰਬਰ-1, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੋਡ,
ਜਮਾਲਪੁਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
Emial :-karnialisngh-ma@gmial.com

ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਹੈਲਥ ਕਲੀਨਿਕ (ਡਰਬੀ) ਰਜਿ:
HOMOEOPATHIC HEALTH CLINIC (DERBY) REGD.

MANJEET SINGH KHANBA
Award Winner 1999, 2001 & 2005
(2 Awards) BSYA

... (FREE CONSULTATION) ...

GENERAL DISEASES: (Diabetes), (Asthma), (Arthritis), (Rheumatism), (Sciatica), (Indigestion), (Heart Burning), (Constipation), (Piles), (Haemorrhoids), (Flatulence), (Jaundice), (Hepatitis), (Hernia), (Blood Presure High or Low), (Obesity), (Migraine), (Hair Falling), (Alopecia), (Acne), (Pigmentation), (Bleeding Gums & Pyorrhoea), (Tinnitis), (Vertigo), (Anaemia), (Neuralgia), (Depression).

{ ਖੁਜਲੀ Eczema ਜਾਂ ਸੋਰਾਈਸਿਸ Psoriasis, ਮਿਰਗੀ ਦੇ ਦੌਰੇ Epileptic Fits, ਨਿਰਉਤਸ਼ਾਹ, Depression, ਵਰਗੀਆਂ ਦੁੱਖਦਾਈ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜੜ੍ਹੋਂ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ }

EYE DROPS: ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ (ਇਕ ਅਜੂਬਾ) £13

TONICS - 1) ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ANAEMIA ... (ਇਕ ਲੀਟਰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਕੀਮਤ £120

2) ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ (NERVE TONIC)- ... (ਇਕ ਲੀਟਰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਕੀਮਤ £120

ਮਰਦਾਨਾ ਬੀਮਾਰੀਆਂ-ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਲਈ ਨੁਸਖੇ:

1) ... 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
2) ... 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
3) ... (HEALTHY SPERMS) ... 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £40
4) ... 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
5) ... 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
6) ... 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £30
7) ... 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £25
8) ... 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £25

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਗੁਪਤ ਰੋਗ ਜਿਵੇਂ :

(AZOOSPERMIA), (HYDROCELE), (GONORRHOEA), (PROSTATE GLAND), (SYPHILIS), SPERMATIC (VARICOCELE) ...

ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਤੋਹਫੇ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ (SCIENTIFICALLY PROVEN 'NATURAL GIFTS')

... INFORMATION ... 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 1 (IN TABLETS) ... (PIGMENTATION WHITE SPOTS) ... £69
ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 2 (IN CAPSULES OR IN PEARLS) ... PROPER SHAPE ... £89
ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 3 (IN CAPSULES) ... (POWERFUL FAT BURNER) ... £69
ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 4 (IN CAPSULES) ... (FLABBY & OUT OF SHAPE BELLY) ... FLAT ਅਤੇ TONED ... £69
ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 5 (IN CAPSULES) ... (FEMALE SEX-DRIVE) ... A REAL MAGIC ... £69
ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 6 (GEL IN APPLICATORS) ... SEXUAL DISCOMFORT ... (VAGINAL LUBRICATION GEL / MAGIC) £49
ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 7 (IN CAPSULES) ... CALCIUM ... (OSTEOPOROSIS) ... £59
ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 8 (IN CAPSULES) ... £59
ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 9 (IN CAPSULES) ... £59
ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 10 (IN CAPSULES) ... GUARANTEED GOOD QUALITY SLEEP £59
ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 11 (IN TABLETS) ... (ANAEMIA) ... £49

ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਤੋਹਫੇ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ-ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 12 (IN TABLETS) ... (SPECIAL OCCASIONS) ... £89
ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 13 (IN VIALS) ... £89
ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 14 (IN TABLETS) ... SEXUAL ... MALE DISORDERS ... £69

ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ :

(Dysmenorrhoea), (Atrophy of Mammae), (Mastitis), (Uterus), (Physometra), (Fibroid Uterine), (Diseases of Ovaries), (Ovarian Cysts), (Vaginimus), (Vaginitis), (Frigidity), (Prutitis), (Sterility), (Miscarriage), (Diseases of Post Partum), (Menopause Disorders) ...

ਨੋਟ: ਜ਼ਰੂਰਤ ਮੁਤਾਬਕ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਲਈ ਲੇਡੀ ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ।

LADY CONSULTANT & PRACTITIONER IS AVAILABLE, MRS. JASWINDER KAUR KHANBA BSYA, (HOM.), (A.P.) AND (NUTRL.)

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ: ... (Stammering), ਟੌਂਸਿਲ, (Tonsilits), ... (Worms), ... (Enuresis), ... (Wheezing Problem), ... (Eczema), ... (Psoriasis), ... (Anaemia), ... (Backward Children), ... (Rickets), ਮਿਰਗੀ (Epilepsy) ਵਗੈਰਾ।

ਅਸੀਂ EXTERNAL USE ਲਈ LOTION, OIL OINTMENT, LINIMENT ਅਤੇ CAPSULES ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ SPECIFIC BRANDS ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ (ਇਹ ਜਾਦੂ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ)

PILAES (IN OINTMENT) ... £19
NURALACO (IN OINTMENT OR LOTION) ... £19
CHILLAGA (IN OINTMENT OR LOTION) ... £19
ARNSTRA (IN OINTMENT) ... (BRUISES) ... (BED SORES) ... £19
BELINFLA (IN OIL OR OINTMENT) ... £19
BELULCE (IN OIL) ... ULCERS ... £19
BRYJOIN (IN OIL) ... £19
CALWOUN (IN OIL OR OINTMENT) ... £19
BURCAN (IN LOTION OR OINTMENT) ... £19
ROUTUM (IN OINTMENT) ... £19
JOINRHU (IN OIL) ... £19
ASSSIL (IN LOTION) ... £19
ITCSUL (IN OIL) ... £19
WARTHU (IN OIL) ... (WARTS) ... £19

* HOMOEOPATHIC HEALTH CLINIC ... £10 ...

ALL INFORMATION IS KEPT STRICTLY CONFIDENTIAL

PLEASE MAKE AN APPOINTMENT: **MANJEET SINGH KHANBA**
M.A. M.(LIT) BSYA (HOM.) & (A.P.) (ADV. HERBALISM) AND NUTRL.) HOM. CONSULTANT & PRACTITIONER,
236, BLAGREAVES LANE, LITTLEOVER, DERBY. DE23 1PS, U.K.
Tel/FAX: 00 44 (0)+1332-72 72 42 Mobile: 00 44 (0)+7973-85 10 12
www.homoeopathichealthclinicderby.com Email : manjeetkhanba@aol.com

OPEN 7 DAYS
STRICTLY ON APPOINTMENTS

ਮਸੂਮਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ‘ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਲੱਖਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਸਜਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੈ।ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਹੀ ‘ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ’ ਜਾਂ ‘ਸੁਧਾਰ’ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਪਰ ਅਸਲ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਦਰਦ, ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਦਮੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ।ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਇਕ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਲਾਵਰ ਹੋਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਸਿਓ ਸਹੀ ਨਹੀ ਨਹੀ ਹੇ।ਇਸ ਦੇ ਨਾ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਓ ਆਉਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਆਉਦਾ ਹੈ।ਬਲਕਿ ਇਹ ਉਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ,ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸਜਾ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਕੂਲ ਤੱਕ ਹਮਲਾਵਰ ਵਿਵਹਾਰ ਇਕ ਆਮ ਗੱਲ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਆਸਧਾਰਨ ਨਹੀ ਲੱਗਦਾ।ਪਰ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਆਉਦਾ ਹੈ,ਜਾਂ ਕਿ ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀਣਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਆਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਹਰ ਸਾਲ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀ ਸਰੀਰਕ ਸਜਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕੁੱਟਮਾਰ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ,ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਪਰੀਭਾਸ਼ਾਂ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ।ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੰਨ ਖਿਚਣਾ,ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਬਿਠਾਉਣਾ,ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਘੰਟਿਆਂਬੱਧੀ ਖੜੇ ਰੱਖਣਾ,ਉਨਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨਾ,ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖੇ ਰੱਖਣਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਜਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਦਰਦ ਹੋਵੇ,ਇਹ ਸੱਭ ਇਸ ਸ਼੍ਰੈਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਦੇ ਹਨ।ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਹੱਥ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਨਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਵੀ ਹੈ।ਇਹ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਭ ਕੁਝ ਸਿਰਫ਼ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀ ਹੁੰਦਾ,ਸਗੋਂ ‘ਅਨੁਸਾਸਨ’ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਸਟਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਅਜਿਹਾ ਹਮਲਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ ਸਜਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਰਦ ਦਿੰਦੀ ਹੈ,ਸਗੋਂ ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ਼ ‘ਤੇ ਇਕ ਗੂੜਾ ਦਾਗ ਵੀ ਛੱਡਦੀ ਹੈ।ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸਜਾ ਦਾ ਸਾਹ-ਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੈ,ਉਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਰਾਹ ‘ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 24% ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ਼ ਦਰਸਾਉਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਟਮਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਵਧਾਉਦੀ ਹੈ,ਜੋ ਦਿਮਾਗ਼ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਨਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਉਨਾਂ ਦੇ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਅਕਸਰ ਹੀ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਅਤੇ ਡਰੇ-ਡਰੇ ਜਿਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।ਉਹ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾਂ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਗਹਿਰੀ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਇਕ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰਕ ਸਜਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਬਣਾਉਦੀ ਹੈ।ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾਵਰ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਤੇ ਉਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਅਪਣਾਉਦੇ ਹਨ।ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖੁਦ ਮਾਂ ਪਿਓ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਬੱਚੇ ਹਿੰਸਾਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਵੱਲ ਵੱਧਦੇ ਹਨ। ਸਰੀਰਕ ਸਜਾ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਬਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ,ਜੋ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦਰਦ ਜਾਂ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ,ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਹਲਕੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਚੌਦਾ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੱਗਭਗ 60% ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਦੀ ਹੈ।ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਸਜਾ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਆਰਾਮ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਕਰਨਾ,ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਬੈਗ ਲੈ ਕੇ ਬੈਠਣਾ,ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਬੈਠਣਾ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਦਰਆਸਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣਾ ਮਾਰਨਾ ਕੋਈ ਇਕ ਘਰ ਜਾਂ ਇਕ ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀ ਹੈ।ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਸਜਾ ਤੇ ਪਾਬੰਧੀ ਹੈ।ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ 2009 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਕੁੱਟਣਾ ਸਖਤ ਮਨ੍ਹਾ (ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ) ਹੈ।ਪਰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪਾੜਾ ਹੈ।ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਕੂਲਾਂ ਅੰਦਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਰਹੀ ਕੁੱਟ ਮਾਰ ਹੈ।ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਵੀ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।ਇਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਮਈ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਯਾਗਰਾਜ ਦੇ ਇਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇਕ ਨਰਸਰੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਏਨਾ ਕੁੱਟਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।ਏਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਹੋਰ ਵੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਂਨਾਂ ਤੱਕ ਚਲੀਆ ਗਈਆਂ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਮ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂਵਾਂ ਵਲੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਦੀ ਹੈ।ਇਹ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਪੇ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਅਸੀ ਅਕਸਰ ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿ ਕੇ ਅਣਗੌਹਲਿਆਂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੋਚ ਨਹੀ ਬਦਲਦੀ ਤਾਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕੋਈ ਬਦਲਾਓ ਨਹੀ ਲਿਆ ਸਕਦੇ।ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਾਂ ਸੋਚ ਲੈਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਨੁਸਾਸਨ ਹੀ ਸੱਭ ਕੁਝ ਕਰੇਗਾ,ਜਾਂ ਇਹ ਸੋਚ ਲੈਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਬਦਲਾਓ ਆਉਦਾ ਹੈ,ਨਹੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਸੀ ਉਪਰਾਲਾ ਨਹੀ ਕਰਾਂਗੇ ਇਹ ਬਦਲਾਓ ਨਹੀ ਆਉਣ ਵਾਲਾ।ਕਿਉਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਸਜਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿੰਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਅਸੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸੌਖਿਆ ਹੀ ਬਦਲਾਓ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।ਆਪਾਂ ਉਹ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਉਹ ਪਿਆਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਂ ਵੀ ਸਮਝ ਸਕਣ।ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਓ।ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤ ਦੀ ਤਰਾਂ ਵਰਤਾਓ ਕਰੋ।ਬੱਚੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਂ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਜੋ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਉਹੀ ਕੁਝ ਸਿੱਖਦੇ ਹਨ।ਜੇਕਰ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਤਿਕਾਰ,ਪਿਆਰ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇ,ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਨਹੀ ਜਾ ਸਕਦੇ।ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਆਂ ਵਿਵਹਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਬਹੁਤ ਜਰੂਰੀ ਹਨ,ਲੋੜ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ,ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਡਰਾ ਕੇ ਨਹੀ,ਪਿਆਰ ਨਾਲ।ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਾਡੇ ਘਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦਾ ਮਹੌਲ ਹੈ ਬੱਚਾ ਉਹੀ ਮਹੌਲ ਅਪਣਾਉਦਾ ਹੈ,ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਮਹੌਲ ਠੀਕ ਰੱਖੀਏ।ਬੱਚਾ ਤਾਂ ਕੋਮਲ ਹੈ ਜੋ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਅ ਬੱਚਾ ਤਾਂ ਉਹੀ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਜਿੰਨਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕੇ ਪਿਆਰ ਨਾ ਸਮਝਾਓ ਤਾਂ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੜਚਣ ਨਾ ਆਵੇ।ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਧੀਆਂ ਬਣੇਗੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਉਚਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਮਰਜੀਤ ਚੰਦਰ
9417600014

ਬਾਲ ਕਹਾਣੀ - ਗਿਲਹਰੀ ਦਾ ਜਨਮਦਿਨ

ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਰੌਣਕ ਹੋ ਗਈ। ਪੰਛੀ ਤੇ ਜਾਨਵਰ ਇੱਕ - ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ। ਦੌੜਿਆ - ਦੌੜਿਆ ਖਰਗੋਸ਼ ਆ ਕੇ ਦੱਸਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਅੱਜ ਮੀਤੀ ਗਿਲਹਰੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ। ਸਭ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਕਿ ਰਾਤ ਨੂੰ ਨੱਚਾਂਗੇ ਤੇ ਖਾਵਾਂਗੇ। ਸ਼ਾਮ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸਭ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਖਾਣ - ਪੀਣ ਲਈ ਭਾਂਤ - ਭਾਂਤ ਦੀਆਂ ਸੁਆਦਲ਼ੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਪਕਵਾਨ ਸਜਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਕੇਕ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਸਭ ਨੇ ਮੀਤੀ ਗਿਲਹਰੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਫਿਰ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਚਲੇ ਗਏ। ਕਈ ਪੰਛੀ ਤੇ ਜਾਨਵਰ ਭੋਜਨ ਖਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾ਼ਲ ਨੱਚਣ ਲੱਗੇ ਤੇ ਕਈ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਪਣੇ - ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਚਲੇ ਗਏ। ਰਾਤ ਕਾਫੀ ਬੀਤ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਭੀਰੂ ਹਿਰਨ ਅਜੇ ਵੀ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਤੇ ਪੰਛੀ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਮੁਫ਼ਤ ਦਾ ਭੋਜਨ ਦੇਖ ਕੇ ਲਾਲਚ ਵਸ ਲੋੜ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਇਹੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ। ਭੀਰੂ ਹਿਰਨ ਸੁਆਦਲੀ ਆਇਸ ਕਰੀਮ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਝੱਟ ਲੜਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ। ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅੱਜ ਭੀਰੂ ਹਿਰਨ ਵੱਲ ਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਕਦੇ ਫਾਸਟ - ਫੂਡ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਕਦੇ ਵਾਰ - ਵਾਰ ਆਇਸ ਕਰੀਮ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਜਿਹਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਕਾ਼ਲੇ ਲੰਗੂਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪੇਟ/ਢਿੱਡ 'ਚ ਤੇਜ਼ ਦਰਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਸਿਹਤ ਕਈ ਦਿਨ ਤੱਕ ਖਰਾਬ ਰਹੀ। ਉਸਦੀ ਖਬਰ ਲੈਣ ਪਹੁੰਚੀ ਗੁਟਾਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਲਚ ਕਰਕੇ ਵੱਧ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਖਾਇਆ ਕਰਾਂਗਾ।ਸਿੱਖਿਆ : ਮੁਫ਼ਤ ਦਾ ਭੋਜਨ ਦੇਖ ਕੇ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ; ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ
ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ
ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ
(ਸਾਹਿਤ ਲਈ ਲੇਖਕ ਦਾ ਨਾਂ ਇੰਡੀਆ ਬੁੱਕ ਆੱਫ਼ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ਼ ਹੈ)

ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਬਾਲੋ, ਧਮਾਕੇ ਕਰਨੇ ਛੱਡੋ.......(ਚਿੱਠੀਆਂ)

ਦੀਵਾਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਹਰ ਪਾਸੇ ਚਮਕ ਹੀ ਚਮਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸੱਭ ਨੂੰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਤੇ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਚੌਦਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਵਣਵਾਸ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਰਾਵਣ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਅਯੋਧਿਆ ਪਰਤੇ ਸਨ। ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਣੇ ਨਾ.ਲ 52 ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾ ਕੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲ਼ੇ ਸਨ।

ਦੀਵੇ ਬਾਲਣ ਤਕ ਤਾਂ ਸੱਭ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਿਨ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ਼ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਅੱਜਕਲ ਲੋਕ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇ ਪਟਾਕੇ ਫੂਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੇ ਬੱਲਬ ਜਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਿਠਾਈਆਂ ਰੱਜ ਕੇ ਵੰਡੀਆਂ ਤੇ ਖਾਧੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਨਕਲੀ ਹੀ ਹੋਣ।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹਰ ਥਾਂ ਵੱਸਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਖ਼ੂਬ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਐਨੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਕੇ ਕੀ ਤੱਸਲੀ ਮਿ.ਲਦੀ ਹੈ?ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਜਾਣੂੰ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਦੂਜਾ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ,ਤੀਜਾ ਅੰਗ ਪੈਰ ਵੀ ਸੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਕਈ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਟੋਰਾਂ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਥਾਂ ਲੋਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਿਉਹਾਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾ.ਲ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਪਰੰਪਰਾ ਜਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਜ਼ਰੂਰ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਰ ਤਿਉਹਾਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦੁੱਖ ਸਹੇੜ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਕਈ ਮੂਰਖ਼ ਲੋਕ ਇਹਨਾਂ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਤੇ ਜੂਏ ਖੇਡ ਕੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਦੇ ਮਰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਅਤੇ ਆਪਣਿਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਮਜ਼ਾ ਕਿਰਕਿਰਾ ਕਰ ਬਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਬਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਚਾਨਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੀ ਬੇਫਜ਼ੂਲ ਠਾਹ ਠਾਹ ਦੀ ਥਾਂ ਹਾਸਿਆਂ ਦੇ ਠਹਾਕੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸਲੀ ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਧੀਮਾਨ,
ਸ਼ੇਰਪੁਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
ਸੰ:9464633059

ਕੌਫ਼ੀ ਵਿਦ ਮਾਈਸੈਲਫ

"ਪਾਪਾ ਮਾਈਕਰੋ ਚ ਲੱਡੂ ਗਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਖਾਓਗੇ?" ਛੋਟੀ ਬੇਟੀ ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ।

"ਚੱਲ ਇਉਂ ਕਰ ਨਾਲ ਕੌਫ਼ੀ ਵੀ ਬਣਾਦੇ। ਅੱਜ ਖੁਦ ਨਾਲ ਕੌਫ਼ੀ ਪੀਕੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ।" ਮੈਂ ਕੁੱਝ ਡੂੰਘਾ ਸੋਚਕੇ ਕਿਹਾ। ਸਾਹਮਣੇ ਲੱਗੀ ਘੜੀ ਵੇਖੀ, ਬਾਰਾਂ ਵੱਜ ਕੇ ਦਸ ਮਿੰਟ ਹੋਏ ਸਨ। ਮਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸਵਾ ਪੰਜ ਵੱਜ ਗਏ ਉਹਨਾਂ ਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮ ਵਾਲੀ ਚਾਹ ਪੀ ਲਈ ਹੋਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪੀ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਵੱਡਾ ਬੇਟਾ ਤੇ ਉਸਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਐਡਿਲੀਡ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਪੰਜ ਘੰਟੇ ਅੱਗੇ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਹੀ ਜਦੋਂ ਇੱਥੇ ਟਾਈਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬੇਗਮ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਟਾਈਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਉਸਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੀਆਂ ਦੋ ਘੜੀਆਂ ਹਰ ਵਕਤ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹੋਣ। ਮੂਹਰੇ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਪਈ ਕੌਫ਼ੀ ਵੇਖਕੇ ਮੇਰੇ ਵੱਡੀ ਬੇਟੀ ਦੀ ਬਣਾਈ ਕੌਫ਼ੀ ਦਾ ਸੁਆਦ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ। ਕੌਫ਼ੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਹ ਮੇਰਾ ਲਈ ਦੁੱਧ ਵੀ ਪੂਰਾ ਰਾੜ੍ਹਕੇ ਬਣਾਉਂਦੀ। "ਪਾਪਾ ਦੁੱਧ ਸੁਆਦ ਹੈ ਨਾ?" ਫਿਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਪੁੱਛਦੀ।

ਮੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਕਦੇ ਫਬ ਚ ਖੁੱਭ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋਨੇ ਘੜੀਆਂ ਦੀ ਟਿੱਕ ਟਿੱਕ ਬਰਾਬਰ ਚਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

"ਹੁਣ ਤਾਂ ਸੁਖਮਨੀ (ਪੋਤੀ) ਸਕੂਲੋਂ ਆ ਗਈ ਹੋਣੀ ਹੈ?" ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਦਸ ਕੁ ਵਜ਼ੇ ਰਾਤ ਦੀ ਬਚੀ ਤੰਦੂਰ ਵਾਲੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਨਾਸ਼ਤਾ ਕਰਦੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ। ਤੰਦੂਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਸਵਾਦ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਗਣਪਤੀ ਇੰਕਲੇਵ ਵਾਲੇ ਤੰਦੂਰ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਲਗਵਾ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਉਹ ਸ਼ੌਕ ਸ਼ੌਕ ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ੇ ਪਰੌਂਠੇ ਛੱਡਕੇ ਬੇਹੀ ਰੋਟੀ ਖਾਕੇ ਜਿਆਦਾ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪਈ ਕੌਫ਼ੀ ਦਾ ਮੱਗ ਇੱਕੋ ਡੀਕ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਚਮਚ ਨਾਲ ਬਚਿਆ ਲੱਡੂ ਵੀ ਨਿਬੇੜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਲੱਗੇ? ਮੇਰੀ ਸੁਰਤ ਤਾਂ ਸੱਤ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਫਿਰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਮਾਂ ਦੀ ਸੁਤਾ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੀ ਪੰਜ ਘੰਟੇ ਅੱਗੇ ਹੈ। ਇੰਜ ਹੀ ਰਾਤੀ ਜਦੋਂ ਦਸ ਕੁ ਵਜ਼ੇ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵੱਜ ਗਏ ਘੂਕ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਹੋਣਗੇ। ਮਾਂ ਜੋ ਠਹਿਰੀ। ਕਦੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਦੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਬੇਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਗੱਲ ਗੱਲ ਤੇ ਪੋਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਕਦੇ ਮੁਕਦਾ ਤੇ ਸੁੱਕਦਾ ਨਹੀਂ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਉਠਕੇ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਬੈਡ ਤੇ ਪਲਾਠੀ ਮਾਰੀ ਬੈਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਖੇ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਵੇ, ਦੂਰ ਬੈਠਿਆਂ ਦੀ ਤੜਫ ਸੌਣ ਨਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਹਾਰਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਕੌਫ਼ੀ ਦਾ ਖਾਲੀ ਮੱਗ ਮੇਰੇ ਮੂਹਰੇ ਪਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਸਾਂ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਘੱਟ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਓਹ ਤਾਂ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਵੀ ਦੋ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੱਲ੍ਹ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਬਿਸਤਰੇ ਕੱਢੇ ਸਨ ਵਿਚੋਂ ਵੱਡੀ ਪੋਤੀ ਦੇ ਖਿਡੌਣੇ ਵੀ ਨਿਕਲੇ ਵੱਡੀ ਬੇਟੀ ਦੇ ਸੂਟ ਵੀ। ਫਿਰ ਪਰਲ ਪਰਲ ਹੰਝੂ ਵੱਗ ਤੁਰੇ। ਰੱਬ ਨੇ ਛੋਟੀ ਪੋਤੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਉਸ ਨਾਲ ਨੂੰ ਖਿਡਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕੁੱਝ ਨਾ ਕੁੱਝ ਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਲਾਲਚ ਵੀ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ । ਉਹ ਵੀ ਦਾਦੀ ਦਾਦੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਹਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਣਾ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੋਨੇ ਪੋਤੀਆਂ ਹੀ ਦੋਨੇ ਅੱਖਾਂ ਹਨ ਦਰਦ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਅੱਖ ਦਾ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਨਿਗ੍ਹਾ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਅੱਧਾ ਮੁਲਕ ਹੀ ਬਾਹਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਮਾਵਾਂ ਤਾਂ ਸਭ ਦੀਆਂ ਤੜਫਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਤੇ ਬਾਪ ਵੀ। ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਹੰਝੂ ਕੇਰਦੇ।

ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਮੇਜ਼ ਖਾਲੀ ਸੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੌਣ ਮੱਗ ਤੇ ਲੱਡੂ ਦੀ ਖਾਲੀ ਪਲੇਟ ਚੁੱਕਕੇ ਲ਼ੈ ਗਿਆ।

ਰਮੇਸ਼ ਸੇਠੀ ਬਾਦਲ

ਕਲਾ ਸੰਗਮ ਨੀਲੋਂ ਪੁਲ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਦਿਵਾਲੀ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ

ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ/ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ

ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਨ ਤਿੱਥ ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਡਾ ਆਪਸੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਰਧਾ ਝਲਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਨਾ ਤਿੱਥ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿਵਾਲੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਭਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦਿਵਾਲੀ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦੇ ਉਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਲਾ ਸੰਗਮ ਨੀਲੋ ਪੁਲ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਇਹੋ ਜਿਹ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇੜਿਆਂ ਵਾਲੇ ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਤੇ ਸਹਿਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਈਏ।

ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਦਿਵਾਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਕੇ ਕਲਾ ਸੰਗਮ ਨੀਲੋ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਨੀਲੋਂ, ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ ਤੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਗ੍ਰੀਨ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਨੀਲੋਂ/ ਸ਼ਿੰਦੀ

ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ /ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ

ਅੱਜ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਫਸਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੰਜੂ ਭੰਡਾਰੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਸੈਂਟਰ ਨੰਬਰ 122 ਵਿੱਚ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰ ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਆਗਣਵਾੜੀ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਫੁਲਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਵਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰ ਵਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗੋਲੀ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਲੋਂ ਗ੍ਰੀਨ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਪੋਸਟਰਾ ਵੀ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰ ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਵਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਟਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੀਨ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਠਾਈਆਂ ਅਤੇ ਫਰੂਟੀਆ, ਚੌਕਲੇਟ, ਬਿਸਕੁਟਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਿੰਦੀ ਕੌਂਸਲਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੀਲੋਂ, ਹੈਲਪਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ,ਡਾਕਟਰ ਮਦਨਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਗੁਲਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ,ਬੱਬੂ ਰਾਣੀ, ਮਨੀਸ਼ਾ ,ਮਲਕੀਤ ਕੌਰ, ਕੰਨਚਾ, ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਨਮੋ ਬੁੱਧਾਏ

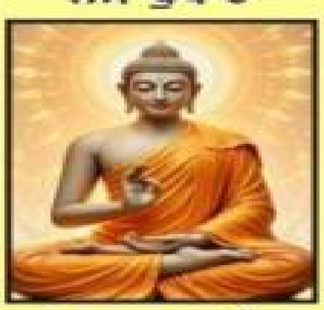

ਤਥਾਗਤ ਬੁੱਧ

ਜੈ ਭੀਮ-ਜੈ ਭਾਰਤ

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ

ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.)

ਵੱਲੋਂ

ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸਥਾਨ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ,
ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਾਰਗ, ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ
27 ਅਕਤੂਬਰ, 1951 ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਗਮਨ ਦਿਵਸ ਨੂੰ
ਸਮਰਪਿਤ ਨੈਸ਼ਨਲ ਆਈ ਕੇਅਰ ਹਸਪਤਾਲ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ

ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਚੈੱਕਅਪ ਅਤੇ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਕੈਂਪ

ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਾ. ਪੀਯੂਸ਼ ਸੂਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਚੈੱਕਅਪ ਕਰੇਗੀ।
ਸਥਾਨ : ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ, ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਾਰਗ, ਜਲੰਧਰ
ਮਿਤੀ : 26 ਅਕਤੂਬਰ, 2025 (ਐਤਵਾਰ) ਸਮਾਂ : ਸਵੇਰੇ 10.00 ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 2.00 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ : 1. ਆਧੁਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ। 2. ਕੰਪਿਊਟਰਾਇਜ਼ਡ ਐਨਕਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰ। 3. ਚਿੱਟੇ ਮੋਤੀਏ ਦਾ ਬਿਨਾ ਟੀਕੇ, ਬਿਨਾ ਟਾਂਕੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਪੱਟੀ ਦੇ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ। 4. ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਲੈਂਜ਼ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। 5. ਬਲੱਡ ਸ਼ੂਗਰ ਚੈੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 6. ਦਵਾਈਆਂ ਫ੍ਰੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਸਵੇਰੇ 9.30 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼ਰਤਾਂ : 1. ਹਰੇਕ ਮਰੀਜ਼ ਆਪਣਾ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। 2. ਬਿਨਾਂ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਐਂਟਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। 3. ਜੇਕਰ ਮਰੀਜ਼ ਕੋਈ ਪੱਕੀ ਦਵਾਈ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਵੇਰਵਾ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। 4. ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ ਦੁਪਹਿਰ 2.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੋਹਨ ਲਾਲ (ਚੇਅਰਮੈਨ) 98761-33821
ਡਾ. ਜੀ ਸੀ. ਕੌਲ (ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ) 94632-23223
ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ ਭਾਰਦਵਾਜ (ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ) 98157-01023

ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.), ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ, ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਾਰਗ, ਜਲੰਧਰ-144003

ਬਾਪੂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ

ਸੂਰਜ ਜੋ ਸੀ ਘਰ ਦਾ ਅੱਜ ਮੁਰਝਾ ਗਿਆ,
ਐਸ. ਪੀ. ਦੇ ਪੱਲੇ ਰੋਣੇ ਉਮਰਾਂ ਦੇ ਪਾ ਗਿਆ
ਕਰ ਕਰ ਮਿਹਨਤਾਂ ਤੂੰ ਐਨੇ ਜੋਗਾ ਕੀਤਾ ਏ
ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਤੂੰ ਖੜਨ ਜੋਗਾ ਕੀਤਾ ਏ
ਤੁਰਨਾ ਸਿਖਾਕੇ ਮਾਰੀ ਅੰਬਰੀਂ ਉਡਾਰੀ ਏ
ਐਡੀ ਦੂਰ ਕਿਹੜੀ ਜਾ ਕੇ ਚੋਗ ਖਿਲਾਰੀ ਏ
ਪਿਉ ਬਿਨਾਂ ਘਰ ਸੁੰਨਾ ਵੱਢ - ਵੱਢ ਖਾਂਦਾ ਏ
ਸਕਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਦਾ ਮੋਹ ਨਹੀਉਂ ਆਉਂਦਾ ਏ
ਪੋਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਹੱਥ ਮਿਹਰਾਂ ਦੇ ਰੱਖੇ ਨੇ
ਜਾਨ ਤੋਂ ਪਿਆਰੇ ਸਭ ਸਾਂਭ ਸਾਂਭ ਰੱਖੇ ਨੇ
ਮਾਂ ਹਰਜਿੰਦਰ ਚ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਰਹੀ ਵਸਦੀ
ਉਹ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਸਦਾ ਰਹੀ ਵੇਖ ਵੇਖ ਹੱਸਦੀ
ਪ੍ਰਾਤਿਕ ਤੇ ਰੂਪ ਲਈ ਸਦਾ ਰਿਹਾ ਤਰਸਦਾ
ਹਰ ਵੇਲੇ ਫੋਟੋ ਸੀ ਪਰਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ
ਖੋਲਿਆ ਨਾ ਦੁੱਖ ਕਦੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰ ਹਾਰ ਗਏ
ਪਤਾ ਨੀ ਝਮੇਲੇ ਕਿਹੜੇ ਤੈਨੂੰ ਡੈਡ ਮਾਰ ਗਏ
ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਤੇ ਵਨੀਤਾ ਲਈ ਪਿਉ ਬਣ ਖੜਿਆ
ਮਾੜੇ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਤੂੰ ਲੜਿਆ
ਜਤਿੰਦਰ ਦੇ ਆਉਣ ਤੇ ਤੂੰ ਫੁੱਲਾ ਨੀ ਸਮਾਉਂਦਾ ਸੀ
ਮੰਮੀ ਕੋਲੋਂ ਕਹਿਕੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਗ ਬਣਵਾਉਂਦਾ ਸੀ
ਬਨੀ, ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਤੈਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਰੋਏ ਨੇ
ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਅੱਜ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਸਭ ਹੋਏ ਨੇ
ਸੰਦੀਪ ਤੇ ਕਿਰਨ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਾ ਤੂੰ
ਵੰਨ ਸੁਵੰਨੇ ਖਾਣੇ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਤੂੰ
ਦਲਵੀਰ, ਜਸਵੀਰ ਬਿਨਾਂ ਬਿੰਦ ਨੀ ਸੀ ਸਾਰਦਾ
ਹਰ ਵੇਲੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮਾਰਦਾ
ਦਿਲਕਰਨ, ਰਣਬੀਰ ਵਿੱਚ ਵਸਦੀ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਸੀ
ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਤੇਰੇ ਲੱਖਾਂ ਅਰਮਾਨ ਸੀ
ਕੀਤਾ ਮੇਰਾ ਤੂੰ ਬਥੇਰਾ ਪਰ ਜਤਾਇਆ ਤੈਥੋਂ ਗਿਆ ਨਾ
ਚਾਹ ਕੇ ਵੀ ਕੁੱਝ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਨਾ
ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਡੈਡ ਨਾਲ ਤੂੰ ਲੈ ਗਿਆ
ਐੱਸ.ਪੀ. ਤਾਂ ਬਸ ਹੱਥ ਮਲਦਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ
ਭੁੱਲਾਂ ਚੁੱਕਾਂ ਹੋਈਆਂ ਡੈਡ ਕਰ ਦੇਵੀਂ ਮੁਆਫ ਤੂੰ
ਸਾਡੇ ਲਈ ਡੈਡ ਸੀ ਸਭ ਤੋਂ ਹੀ ਖਾਸ ਤੂੰ
ਅਮਰ ਸੀ, ਅਮਰ ਹੀ ਤੂੰ ਰਹਿਣਾ ਸਦਾ ਦਿਲਾਂ 'ਚ
ਮਹਿਕ ਨਹੀਓਂ ਜਾਣੀ ਕਦੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪਲਾਂ 'ਚ

ਐੱਸ. ਪੀ. ਸਿੰਘ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਫਿਜਿਕਸ
9888045355

IWA ਘਬ ਵੱਲੋਂ ਟੋਰੀ ਐਮਪੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਸੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਨਸਲੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਨਿੰਦਾ

ਇੰਡਿਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਅਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ) ਨੇ ਟੋਰੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਕੇਟੀ ਲੈਮ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਸਲੀ ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ 'ਚ ਬਸੇ ਹੋਏ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬ੍ਰਿਟੇਨ "ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰੂਪ" ਬਣ ਸਕੇ।

ਇਹ ਬਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੱਖਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸੰਮ੍ਰਿਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਫਰਤ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ — ਜੋ ਆਧੁਨਿਕ, ਇਨਸਾਫ਼ਪਸੰਦ ਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਲਈ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹੈ।

ਸੀਤੱਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, IWA(GB) ਨੇ ਕਿਹਾ:

"ਕੇਟੀ ਲੈਮ ਦਾ ਬਿਆਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਅਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਆ ਕੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਟੈਕਸ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ — ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹੀ ਹਨ। ਉਹ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਟੈਕਸੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਓ' ਕਹਿਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਸਲਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਹੈ।"

ਗਿੱਲ ਨੇ ਕੈਮੀ ਬੇਡਨੋਕ, ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕੇਟੀ ਲੈਮ ਦੇ ਨਫਰਤ ਭਰੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਤੌਰ ਤੇ ਦੂਰੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ:

"ਜੇਕਰ ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਨੇਤ੍ਰਿਤਵ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਚੁੱਪੀ ਸਾਂਝੀਦਾਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਭਰੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

IWA(GB) ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੀਅਰ ਸਟਾਰਮਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਯਕੀਨ ਦਵਾਏ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਬਸੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ — ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ Indeifinte Leave to Remian (ILR) ਜਾਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹੈ — ਕਦੇ ਵੀ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੈਣਗੇ।

"ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਨਸਲ ਜਾਂ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੰਡਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ," ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਇੰਡਿਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਅਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਅਤੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਏਕਜੁੱਟਤਾ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਸਲਵਾਦ, ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਰੁਝਾਨਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਾਂਗੇ — ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਾਂ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਆਉਣ।

ਸੇਵਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ

ਖਾਸ ਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਮਾਲਕ ਵਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਸੱਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੁਆਬਾ ਇਲਾਕੇ ਚ ਲੋਕ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਨੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਸੀਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੋਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾ ਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ, ਕੋਈ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸੁਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸੀਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਆ ਗਏ। ਇੱਥੇ ਮਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਸੀਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਹੁਣ ਲੋਕ ਸੀਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਛੱਡਕੇ ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਡੇਰਿਆਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੀਰੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੀ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਘੱਟ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਛੱਡਕੇ ਡੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਮੁਤਾ-ਬਕ ਉੱਥੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਬਿਨਾ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਣਾ ਕਾਫੀ ਹੌਲੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣ ਦੀ ਪਰ ਇਹ ਡੇਰਿਆਂ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਡੇਰਿਆਂ ਤੇ ਬੈਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਇਹ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ

ਡੇਰੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਸਵਾਰੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਭੁੱਲ ਗਈ ਕਿ ਡੇਰੇ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਪਰ ਤੁਹਾਡੀ ਹਾਲਤ ਜੋ ਸੁਧਰੀ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੁਧਰੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਹਰ ਧਰਮ, ਪੰਥ ਜਾਂ ਡੇਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਵੀ ਸਵਿੰਧਾਨ ਨੇ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਅਜੇਹੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ ਅਤੇ ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ। ਬਲਕਿ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਹਾਂਗਾ।

Hairsh kumar
9465023000

ਗਿੱਦੜਸਿੰਗੀ

"ਆਹ ਚਾਦਰਾਂ ਆਈਆਂ ਸੀ ਵਿਕਣੀਆਂ, ਮੈ ਦੋ ਤਿੰਨ ਲੈ ਲਈਆਂ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ। ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਢਾਈ ਢਾਈ ਸੌ ਚ ਕੀ ਮਾੜੀਆਂ ਹਨ।" ਬੀਜੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਈ ਨੂੰ ਬੈਡ ਸੀਟਾਂ ਆਲਾ ਲਿਫਾਫਾ ਫੜਾਉਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਬੈਡ ਸੀਟਾਂ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਸੋਹਣੀਆਂ ਸਨ।ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚ ਹੰਝੂ ਆ ਗਏ। ਸੱਚੀ ਮਾਂ ਮਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।ਜਦੋ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਆਵਦੀ ਜਾਨ ਨਹੀ ਸੰਭਲਦੀ ਪਰ ਮਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਧੀ ਦਾ ਸੋਚਦੀ ਹੈ।
ਇਹ ਅੱਜ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀ ।
ਸੁਰੂ ਤੌ ਹੀ ਬੀਜੀ ਮੇਰਾ ਬਹੁਤ ਕਰਦੇ । ਹਰ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੇ।ਅਜ਼ੇ ਛੋਟੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀ ਮੈਨੂੰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਪੜ੍ਹਣ ਲਈ ਆਖਦੇ ਤੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਆਪ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਚਰਖਾ ਕੱਤਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਜਾ ਮਸ਼ੀਨ ਡਾਹ ਲੈਂਦੇ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈ ਹੋਰ ਦੇਰ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹ ਲਵਾਂ।ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੀ ਖਾਤਿਰ ਹੀ ਨੀਂਦਰਾ ਕੱਟਦੇ ਹਨ। ਦੱਸਵੀ ਤੌ ਬਾਅਦ ਘਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਕਾਲਜ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀ ਸੀ ਦਿੰਦੇ। ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੀ ਏ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਦਾਖਿਲਾ ਮਿਲਣ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਜੇ ਬੀ ਟੀ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਬੀਏ ਤੌ ਬਾਅਦ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਕਾਲਜ ਤੋ ਬੀ ਐਡ ਕਰਵਾਕੇ ਮੈਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾ ਲਗਵਾਕੇ ਹੀ ਸਾਹ ਲਿਆ। ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਿਆ । ਬੀਜੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਚਾਅ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ। ਮਾਂ ਸੀ ਨਾ ਮੇਰੇ ਦੋਨੇ ਜਣੇਪੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਦੇਖਰੇਖ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ। ਮੇਰੇ ਹਰ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਤੇ ਬੀਜੀ ਮੂਹਰੇ ਹੋ ਖੜ੍ਹਦੇ। ਮੇਰੀ ਹਰ ਨਿੱਕੀ ਨਿੱਕੀ ਗੱਲ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੇ। ਹਰ ਤਿੱਥ ਤਿਓਹਾਰ ਬੀਜੀ ਰੀਝ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਸਗਨ ਵਿਚਾਰਦੀ।
ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਪੇਕਿਓ ਵਾਪਸੀ ਵੇਲੇ ਬੀਜੀ ਅੰਦਰੋ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਦੋ ਸਵੈਟਰ ਲੈ ਆਈ ਅਖੇ ਮੈ ਜੁਆਕਾਂ ਲਈ ਬੁਣੇ ਹਨ। ਤੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਤੌ ਪਸ਼ਮ ਮੰਗਵਾ ਲਈ ਸੀ ਮੈ ਵਹਿਲੀ ਬੈਠੀ ਨੇ ਬੁਣ ਦਿੱਤੇ। ਸੱਚੀ ਜੁਆਕਾ ਦੇ ਪਾਏ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੇ ਲੱਗਦੇ ਸਨ ਇੱਕੋ ਰੰਗ ਦੇ ਤੇ ਜੁਆਕ ਵੀ ਤਾਂ ਸੁਖਨਾਲ ੱਇਕੋ ਜਿਹੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੀ ਸਨ।ਫਿਰ ਤਾਂ ਹਰ ਸਿਆਲ ਹੀ ਉਹ ਕੋਟੀਆਂ ਸਵੈਟਰ ਬੁਣ ਕੇ ਭੇਜਦੀ। ਲਿਆਓ ਕੱਢੋ ਸੋ ਦੀ ਪੱਤੀ ਥੋਡੀ ਧੀ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਹੈ । ਬੀਜੀ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦੇ ।ਫਿਰ ਪਿਤਾ ਜੀ ਹੱਸਦੇ ਹੱਸਦੇ ਸੋ ਦਾ ਨੋਟ ਦੇ ਦਿੰਦੇ। ਫਿਰ ਬੀਜੀ ਨੇ ਸੋ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸੋ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਕਦੇ ਮੱਥੇ ਵੱਟ ਨਾ ਪਾਇਆ। ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਜਾਣ ਤੌ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬੀਜੀ ਆਪਣੀ ਗੀਜੇ ਵਿੱਚ ਮਰੋੜ ਕੇ ਰੱਖਿਆਂ ਜਾ ਸਿਰਹਾਣੇ ਥੱਲੇ ਲਕੋਕੇ ਰੱਖਿਆਂ ਪੰਜ ਸੋ ਦਾ ਨੋਟ ਦੇਣਾ ਕਦੇ ਨਾ ਭੁਲਦੀ। ਸਾਰਿਆਂ ਤੌ ਅੱਖ ਬਚਾਕੇ ਬੀਜੀ ਮੈਨੂੰ ਨੋਟ ਫੜਾ ਦਿੰਦੀ। ਪੰਜ ਸੋ ਦਾ ਨੋਟ ਲੈਕੇ ਮੈਨੂੰ ਬੀਜੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਸਕੂਨ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਚਮਕ ਨਜਰ ਆਉਦੀ।
ਬੀਜੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਦਾ ਸਿੱਕ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ । ਮੈ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਫੋਨ ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ। ਬੀਜੀ ਘਰ ਦੀਆਂ ਆਮ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ। ਇੱਧਰ ਦੀਆਂ ਪੁੱਛਦੇ ਤੇ ਉਧਰ ਦੀਆਂ ਦੱਸਦੇ। ਭਾਬੀ ਸਵਰਨਾ ਇਸ ਗੱਲੋ ਔਖੀ ਹੁੰਦੀ।ਤੇ ਬੁੜ ਬੁੜ ਕਰਦੀ। ਉਹ ਵੀਰਜੀ ਦੇ ਕੰਨ ਭਰ ਦਿੰਦੀ। ਫਿਰ ਆਨੀ ਬਹਾਨੀ ਉਹ ਬੀਜੀ ਨਾਲ ਕਲੇਸ ਵਿੱਢ ਲੈਂਦਾ।ੇਇੱਕ ਦਿਨ ਅੱਕੇ ਵੀਰ ਜੀ ਨੇ ਫੋਨ ਹੀ ਕਟਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਬੀਜੀ ਨੂੰ ਸਬਰ ਕਿੱਥੇ। ਹੁਣ ਅਸੀ ਮੋਬਾਇਲ ਤੇ ਹੀ ਸੁੱਖ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੀਆਂ।ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮੇਰਾ ਫੋਨ ਨਾ ਜਾਂਦਾ ਬੀਜੀ ਨੂੰ ਬੇਚੈਨੀ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਬਸ ਫੋਨ ਤੋ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸ਼ਾਂਤ ਚਿੱਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।
ਸਵਰਨਾ ਭਾਬੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਬੋਲਦੀ।ਵੱਸ ਲੱਗਦਾ ਬੀਜੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਭਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਵੀਰਜੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮਗਰ ਲਾਉਣਾਂ ਹੀ ਸੀ ਉਸਨੇ ਦੂਜੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਗਰ ਲਾ ਲਿਆ। ਨਿੱਕੀਆਂ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾ ਲੈਂਦੀਆਂ। ਡਰਦੀਆਂ ਸੀ ਕਿਤੇ ਬੀਜੀ ਉਹਨਾ ਘਰ ਨਾ ਆ ਜਾਣ। ਖੈਰ ਇਹ ਆਮ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜ਼ੋ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਤੇ ਦਰਾਣੀਆਂ ਜੇਠਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚਲਦੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।ਬੀਜੀੇ ਇੱਕ ਮਾਂ ਸੀ ਤੇ ਮਾਂ ਦੀ ਮਮਤਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸੀ। ਬੀਜੀ ਕਦੇ ਕਦੇ ਕਬੀਲਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਘਰੇਲੂ ਮਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇੱਥੇ ਉਸ ਦੀ ਮਮਤਾ ਭਾਰੀ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ।ਤੇ ਹਰ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਦੇ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੱਧ ਲਗਾਵ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਬੀਜੀ ਤੇ ਔਖੇ ਹੁੰਦੇ। ਫਿਰ ਬੀਜੀ ਦੋ ਪੁੜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਸ ਜਾਂਦੇ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਬੀਜੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਲੜ ਪੈਂਦੇ। ਪਰ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਗੁੱਸੇ ਨਾ ਰਹਿੰਦੇ। ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਕਦੋ ਹੈ ਛੁੱਟੀ? ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਦੇ ਤੇ ਮੈ ਸਮਝ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਜਾਕੇ ਮਿਲ ਆਉੱਦੀ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ ਹੁੰਦੀ ਉਹ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਦੇ ਤੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸਦੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਚੈਨ ਆ ਜਾਂਦਾ। ਖਬਰੇ ਇਹ ਹਰ ਮਾਂ ਧੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਤੌ ਵੀ ਵੱਧਕੇ ਸੀ।
ਆਹ ਕੋਟੀ ਲੈ ਜਾ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਮੈ ਤਾਂ ਕੀ ਪਾਉਣੀ ਹੈ ਤੇਰੇ ਵਧੀਆ ਲੱਗੂ।ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਈ ਨੂੰ ਆਖਿਆ। ਤੇ ਕਦੇ ਆਹ ਸ਼ਾਲ ਤਾਂ ਮੈ ਤੇਰੇ ਲਈ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।ਜਦੋ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਮੈ ਬੀਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਈ ਤਾਂ ਬੀਜੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਵਾਂ ਸ਼ਾਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ। ਪਤਾ ਨਹੀ ਕਿਉ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਸਾਡੇ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਤੇ ਈਰਖਾ ਜਿਹੀ ਕਰਦੇ।
ਤੇਰੇ ਤਾਂ ਗਿੱਦੜ ਸਿੰਗੀ ਹੱਥ ਲੱਗੀ ਹੈ। ੇਇੱਕ ਦਿਨ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਵਿਚਾਲੜੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਮੈ ਬਹੁਤੀ ਗੱਲ ਜਿਹੀ ਨਾ ਗੌਲੀ। ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਹੁਤਾ ਸੀਰੀਅਸਲੀ ਲਿਆ। ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਗਿੱਦੜਸਿੰਗੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੀ ਨਹੀ ਸੀ ਪਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀ ਸਮਝ ਆਈ ਇਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਿਹਾ ਹੈ ਜਾ ਕੋਈ ਤਾਹਨਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ।ਫਿਰ ਅਚਾਨਕ ਬੀਜੀ ਸਦਾ ਲਈ ਤੁਰ ਗਏ।
ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਜਦੋ ਗੇਟ ਅੱਗੇ ਖੜਾਂ ਇੱਕ ਭੇਖੀ ਸਾਧੂ ਬਹੁਤੀ ਜਿੱਦ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਮੈ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਾ ਨੋਟ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਦੱਸ ਦਾ ਨੋਟ ਵੇਖਕੇ ਉਹ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ । ਬੀਬੀ ਜੀ ਰੁਕੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਚੀਜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਉਸਨੇ ਪਲਾਸਿਟਕ ਦੀ ਡਿੱਬੀ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਵਾਲਾ ਦਾ ਗੁੱਛਾ ਜਿਹਾ ਦਿਖਾਇਆ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਫੀ ਸਾਰਾ ਸੰਦੂਰ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਕੀ ਹੈ ? ਮੈ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ। ਸ਼ੀਬੀ ਜੀ ਇਸ ਨੂੰ ਗਿੱਦੜਸਿੰਗੀ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸੰਧੂਰ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਿੱਦੜਸਿੰਗੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੌ ਬਾਰਾਂ ਪੱਚੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਨਹੀ ਆਉੱਦਾ। ਪੈਸੇ ਟਕੇ ਦੀ ਕੋਈ ਟੋਟ ਨਹੀ ਆਉਂਦੀ। ਰਿੱਧੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ ਸਾਂਤੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਵਾਸ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀ ਉਹ ਕੀ ਕੁਝ ਬੋਲ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਗਿੱਦੜਸਿੰਗੀ ਸੀ। ਜਿਸਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ ਨਹੀ ਆਈ । ਉਹ ਮੇਰਾ ਹਰ ਦੁੱਖ ਹਰ ਲੈਂਦੀ ਸੀ।ਜੋ ਸਦਾ ਮੇਰਾ ਭਲਾ ਮੰਗਦੀ ਸੀ।ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਭਰਾ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਹਨਾ ਵੀ ਚੰਗਾ ਲੱਗਿਆ।

ਰਮੇਸ਼ ਸੇਠੀ ਬਾਦਲ
98 766 27 233

ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦ ਭੁਲਾਈਏ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਵੇ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਦਾਦੇ -ਪੋਤੇ , ਦਾਦੀ-ਪੋਤੀ, ਨਾਨਾ -ਦੋਹਤਾ ,ਮਾਮਾ -ਭਾਣਜਾ, ਤਾਇਆ- ਤਾਈ , ਭੂਆ -ਭਤੀਜਾ ,ਆਦਿ ਹਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਜਨਮ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਪਿਓ -ਪੁੱਤ ,ਮਾਂ -ਧੀ ਆਦਿ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਖੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੈਣ -ਭਰਾ, ਭਾਈ ਭਾਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮੁੰਡਾ ਨੌਜਵਾਨੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜੁੜਦੇ ਹਨ , ਜਿਵੇਂ ਸੱਸ-ਨੂੰਹ ,ਸਹੁਰਾ -ਜਵਾਈ ,ਸਾਲਾ- ਸਾਲੇ-ਹਾਰ,ਆਦਿ । ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁੱਝ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਲੇਗਾ-ਦੇਗਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਦੋਸਤ, ਮਿੱਤਰ, ਸਹੇਲੀਆਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਭਾਵਨਾਤਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਅੱਜ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ , ਚੰਨ ਤੱਕ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਲਈ ਹੈ। ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਘਰ ਵੱਡੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਜੀਅ ਹਨ। ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਨ ਮੁਟਾਵ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਛੋਟੇ ਘਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਆਪਸੀ ਪ੍ਰੀਤ ਪਿਆਰ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਹਿਣ ਸ਼ਕਤੀ ਬਹੁਤ ਸੀ। ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਹੀ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦੀ ਸੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਘਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਗਲਤੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਵੱਡਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਡਾਂਟ ਫਟਕਾਰ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਮਜਾਲ ਹੈ ਜੇ ਘਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜੀਅ ਬੋਲ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਮਾਨਾ ਬਦਲਿਆ। ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ। ਬੱਚੇ ਗ਼ਲਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਕਹਿ ਵੀ ਦੇਣ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬੱਚੇ ਮਾਂ- ਪਿਓ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਵੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਾਂ ਬਾਪ ਆਪਣੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਟੋਕਣਾ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਾਂ-ਪਿਓ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡਰ ਡਰ ਕੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਗਲਤੀ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗ ਲਵੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਇਹ ਗੁਨਾਹ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਇੰਨਾ ਅੜੀਅਲ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਵਤੀਰਾ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਜਿੱਦੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਨਵਾ ਕੇ ਛੱਡਦਾ ਹੈ। ਇੰਨੀ ਜਿੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਤੱਕ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਅੱਗੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਝੁੱਕਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ।ਜੋ ਅੱਜ ਕੱਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ ਉਹ ਬਰਾਬਰ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੰਨੀ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਲੜਾਈ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਹੱਲ ਵੀ ਜਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿ ਕੇ ਹਰ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹੀ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਜੇ ਕੋਈ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਮਸਲਾ ਖੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਦੇਖੋ! ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਭਾਂਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਖੜਕਦੇ ਜ਼ਰੂਰ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਮਨ ਮੁਟਾਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਦੇਖਣੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਦੇਖੋ! ਲੜਾਈ ਝਗੜੇ ਚਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਨਾ ਹੋਏ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ। ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਗਲਤੀ ਕਿਸ ਦੀ ਸੀ ,ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੱਡਿਆਂ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗੋ। ਜੇ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਵਿੱਚ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ ਨੋਕ ਚੋਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਹੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਮਨ ਮੁਟਾਵ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਬਾਹਰ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਓ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ। ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਪੀਓ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਜ਼ਾਕਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਤੁਸੀਂ ਕੁੱਝ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਦੋਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਝਗੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।ਦੂਜੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ। ਫਿਰ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ, ਦੂਜੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕੱਟ ਕੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨਾ ਰੱਖੋ।ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਰੂਰਤ ਹੈ ਉਹ ਜਰੂਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹੁਤ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਵੀ ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲੋ। ਕੁੱਝ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਰਦਾਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਗਲਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ। ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਮਿਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੋਬਾਇਲ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਰੋਟੀ ਚਾਹੇ ਮਿਲੇ ਨਾ ਮਿਲੇ ,ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲ ਮੋਬਾਇਲ ਹਰ ਵਕਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੁੱਖ ਦੁੱਖ ਮੋਬਾਇਲ ਤੇ ਹੀ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਘਰ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫੋਨ ਤੇ ਹੀ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਨਾਂ ਸਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦਿਓ। ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕਿੱਥੇ ਬਾਹਰ ਜਾਓ। ਖਾਣਾ ਖਾ ਕੇ ਆਓ, ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਸੀ ਪ੍ਰੀਤ ਪਿਆਰ ਬਹੁਤ ਵਧੇਗਾ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਘ ਆਵੇਗਾ। ਕਦੀ ਵੀ ਤਲਖ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾਪਣ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇਗਾ।

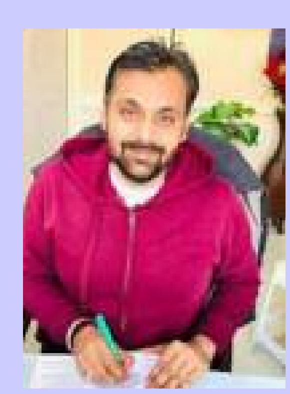

ਸੰਜੀਵ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ
ਮੋਹਾਲੀ,7888966168

Samaj Weekly
ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
Punjabi, Hindi & English Newspaper - UK & EU Edition

ਸਾਡੇ DIGITAL MEDIA ਨਾਲ ਜੁੜੋ

ਸਾਨੂੰ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਲਾਇਕ ਕਰੋ

facebook
samajweekly

ਸਾਨੂੰ ਐਕਸ ਤੇ ਫੌਲੋ ਕਰੋ

X @samajweekly

ਸਾਡੇ ਵਟਸਐੱਪ ਨਾਲ ਜੁੜੋ ਅਤੇ ਪਾਓ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਖਬਰਾਂ

ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਓ ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਰੋਜਾਨਾ PDF ਉਹ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁੱਫਤ

ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

+44 7878 456484
email:-Samajweekly@gmail.com